Den Europæiske Unions

Tidende

L 105

Dansk udgave

Retsforskrifter

58. årgang

23. april 2015

Indhold

II *Ikke-lovgivningsmæssige retsakter*

FORRETNINGSORDENER OG PROCESREGLEMENTER

★ **Rettens procesreglement** 1

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORRETNINGSORDENER OG PROCESREGLEMENTER

RETTENS PROCESREGLEMENT

Indholdsfortegnelse

INDLEDENDE BESTEMMELSER 10

Artikel 1 Definitioner 10

Artikel 2 Reglementets formål 11

FØRSTE AFSNIT — RETTENS ORGANISATION 11

KAPITEL 1 — RETTENS MEDLEMMER 11

Artikel 3 Dommere og generaladvokater 11

Artikel 4 Begyndelsestidspunkt for dommeres embedsperiode 11

Artikel 5 Edsaflæggelse 12

Artikel 6 Højtidelig forsikring 12

Artikel 7 Afskedigelse af en dommer 12

Artikel 8 Rang efter anciennitet 12

KAPITEL 2 — RETTENS PRÆSIDENT OG VICEPRÆSIDENT 12

Artikel 9 Valg af Rettens præsident og vicepræsident 12

Artikel 10 Præsidentens opgaver 13

Artikel 11 Vicepræsidentens opgaver 13

Artikel 12 Præsidentens og vicepræsidentens forfald 13

KAPITEL 3 — AFDELINGERNE OG DOMMERKOLLEGIERNE 13

Første afdeling Oprettelse af afdelinger og sammensætning af dommerkollegierne 13

Artikel 13 Oprettelse af afdelinger 13

Artikel 14 Det kompetente dommerkollegium 14

Artikel 15 Sammensætningen af den store afdeling 14

Artikel 16 En dommers afståelse og fritagelse 14

Artikel 17 Medlemmers forfald 14

Anden afdeling Afdelingsformændene 15

Artikel 18 Valg af afdelingsformænd 15

Artikel 19 Afdelingsformandens beføjelser 15

Artikel 20 Afdelingsformandens forfald 15

Tredje afdeling Rådslagninger og afstemninger 15

Artikel 21 Fremgangsmåden ved rådslagninger og afstemninger 15

Artikel 22 Antallet af dommere, der deltager i rådslagning og afstemning 15

Artikel 23 Den store afdelings beslutningsdygtighed 16

Artikel 24 Beslutningsdygtighed for afdelinger med tre og med fem dommere 16

KAPITEL 4 — FORDELING OG OMFORDELING AF SAGER, UDPEGELSE AF DE REFERERENDE DOMMERE, HENVISNING TIL BEHANDLING I DOMMERKOLLEGIERNE OG BEHANDLING AF EN ENKELT DOMMER 16

Artikel 25 Retningslinjer for fordeling 16

Artikel 26 Den første fordeling af en sag og udpegelse af den refererende dommer 16

Artikel 27 Udpegelse af en ny refererende dommer og omfordeling af en sag 17

Artikel 28 Henvisning til behandling i en afdeling med et andet antal dommere 17

Artikel 29 Behandling af en enkelt dommer 17

KAPITEL 5 — UDPEGELSE AF GENERALADVOKATERNE 18

Artikel 30 Udpegelse af en generaladvokat 18

Artikel 31 Fremgangsmåden ved udpegelse af en generaladvokat 18

KAPITEL 6 — JUSTITSKONTORET 18

Første afdeling Justitssekretæren 18

Artikel 32 Udnævnelse af justitssekretæren 18

Artikel 33 Assisterende justitssekretær 19

Artikel 34 Justitssekretærens og den assisterende justitssekretærs forfald 19

Artikel 35 Justitssekretærens opgaver 19

Artikel 36 Registrets førelse 19

Artikel 37 Adgang til registret 20

Artikel 38 Adgang til sagsakterne 20

Anden afdeling Administrationen 20

Artikel 39 Tjenestemænd og øvrige ansatte 20

KAPITEL 7 — PRAKTISKE FORHOLD VEDRØRENDE RETTENS VIRKSOMHED 20

Artikel 40 Stedet for Rettens møder 20

Artikel 41 Rettens arbejdskalender 20

Artikel 42 Rettens plenarmøder 21

Artikel 43 Optagelse af protokollat 21

ANDET AFSNIT — REGLER OM SPROG 21

Artikel 44 Processprog 21

Artikel 45 Fastlæggelse af processprog 21

Artikel 46 Processprogets anvendelse 22

Artikel 47 Justitssekretærens ansvar for oversættelser 22

Artikel 48 Sprogordning for Rettens publikationer 23

Artikel 49 Retsgyldige tekster 23

TREDJE AFSNIT — DIREKTE SØGSMÅL 23

Artikel 50 Anvendelsesområde 23

KAPITEL 1 — ALMINDELIGE BESTEMMELSER 23
Første afdeling Partsrepræsentation 23
Artikel 51 Pligt til at lade sig repræsentere 23
Anden afdeling Partsrepræsentanternes rettigheder og forpligtelser 23
Artikel 52 Privilegier, immuniteter og lettelser 23
Artikel 53 Partsrepræsentanters legitimation 24
Artikel 54 Ophævelse af immuniteten 24
Artikel 55 Udelukkelse fra retsforhandlingerne 24
Artikel 56 Lærere ved højere læreanstalter 24
Tredje afdeling Forkyndelser 24
Artikel 57 Former for forkyndelse 24
Fjerde afdeling Frister 25
Artikel 58 Beregning af frister 25
Artikel 59 Søgsmål til prøvelse af en retsakt fra en institution, der er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* 25
Artikel 60 Afstandsfrist 25
Artikel 61 Fastsættelse og forlængelse af frister 26
Artikel 62 Procesdokumenter indleveret efter fristens udløb 26
Femte afdeling Retsforhandlingernes forløb og sagsbehandlingen 26
Artikel 63 Retsforhandlingernes forløb 26
Artikel 64 Retsforhandlingernes kontradiktoriske karakter 26
Artikel 65 Forkyndelse af procesdokumenterne og af de afgørelser, der træffes under sagens behandling 26
Artikel 66 Anonymitet og udeladelse af bestemte oplysninger i forhold til offentligheden 26
Artikel 67 Rækkefølgen for behandlingen af sagerne 26
Artikel 68 Forening af sager 27
Artikel 69 Udsættelse af sagen 27
Artikel 70 Udsættelse og genoptagelse 27
Artikel 71 Udsættelsens varighed og virkninger 27
KAPITEL 2 — PROCESDOKUMENTER 28
Artikel 72 Fælles bestemmelser om indlevering af processkrifter 28
Artikel 73 Indlevering af et processkrift i papirform til Justitskontoret 28
Artikel 74 Elektronisk indlevering 28
Artikel 75 Processkrifters længde 28
KAPITEL 3 — RETSFORHANDLINGERNES SKRIFTLIGE DEL 29
Artikel 76 Stævningens indhold 29
Artikel 77 Oplysninger vedrørende forkyndelser 29
Artikel 78 Bilag til stævningen 29
Artikel 79 Meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende* 29
Artikel 80 Forkyndelse af stævningen 30

Artikel 81 Svarskrift ... 30
Artikel 82 Fremsendelse af dokumenter ... 30
Artikel 83 Replik og duplik ... 30
KAPITEL 4 — ANBRINGENDER, BEVISER OG TILPASNING AF STÆVNINGEN ... 30
Artikel 84 Nye anbringender ... 30
Artikel 85 Beviser ... 31
Artikel 86 Tilpasning af stævningen ... 31
KAPITEL 5 — FORELØBIG RAPPORT ... 32
Artikel 87 Foreløbig rapport ... 32
KAPITEL 6 — FORANSTALTNINGER MED HENBLIK PÅ SAGENS TILRETTELÆGGELSE OG BEVISOPTAGELSE ... 32
Artikel 88 Almindelige bestemmelser ... 32
Første afdeling Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse ... 32
Artikel 89 Formål ... 32
Artikel 90 Fremgangsmåde ... 33
Anden afdeling Bevisoptagelse ... 33
Artikel 91 Formål ... 33
Artikel 92 Fremgangsmåde ... 33
Artikel 93 Indkaldelse af vidner ... 34
Artikel 94 Afgivelse af vidneforklaring ... 34
Artikel 95 Vidners forpligtelser ... 34
Artikel 96 Sagkyndige erklæringer ... 34
Artikel 97 Vidnernes og de sagkyndiges edsaflæggelse ... 35
Artikel 98 Vidnernes eller de sagkyndiges edsbrud ... 35
Artikel 99 Indsigelse mod et vidne eller en sagkyndig ... 35
Artikel 100 Udgifter til vidneførsel og indhentelse af sagkyndig erklæring ... 35
Artikel 101 Retsanmodning ... 35
Artikel 102 Protokollat fra forberedende retsmøder med henblik på bevisoptagelse ... 36
Tredje afdeling Behandling af fortrolige oplysninger, dokumenter og bilag, der fremlægges som led i bevisoptagelsen ... 36
Artikel 103 Behandling af fortrolige oplysninger og dokumenter ... 36
Artikel 104 Dokument, som en institution har givet afslag på aktindsigt i ... 37
KAPITEL 7 — OPLYSNINGER ELLER DOKUMENTER, DER VEDRØRER TVINGENDE HENSYN VEDRØRENDE UNIONENS ELLER EN ELLER FLERE AF DENS MEDLEMSSTATERS SIKKERHED ELLER VARETAGELSEN AF DERES INTERNATIONALE FORBINDELSER ... 37
Artikel 105 Behandlingen af oplysninger eller dokumenter, der vedrører tvingende hensyn vedrørende Unionens eller en eller flere af dens medlemsstaters sikkerhed eller varetagelsen af deres internationale forbindelser ... 37
KAPITEL 8 — RETSFORHANDLINGERNES MUNDTLIGE DEL ... 38
Artikel 106 Retsforhandlingernes mundtlige del ... 38
Artikel 107 Datoen for den mundtlige forhandling ... 38
Artikel 108 Parternes fravær under den mundtlige forhandling ... 38
Artikel 109 Dørlukning ... 39

Artikel 110 Den mundtlige forhandlings forløb ... 39
Artikel 111 Afslutning af den mundtlige forhandling ... 39
Artikel 112 Generaladvokatens fremsættelse af forslag til afgørelse ... 39
Artikel 113 Genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del ... 39
Artikel 114 Protokollat fra retsmøder ... 39
Artikel 115 Lydoptagelse fra retsmøder ... 40
KAPITEL 9 — DOMME OG KENDELSER ... 40
Artikel 116 Datoen for domsafsigelsen ... 40
Artikel 117 Dommes indhold ... 40
Artikel 118 Dommes afsigelse og forkyndelse ... 40
Artikel 119 Kendelsers indhold ... 40
Artikel 120 Kendelsers underskrivelse og forkyndelse ... 41
Artikel 121 Dommes og kendelsers retskraft ... 41
Artikel 122 Offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende* ... 41
KAPITEL 10 — UDEBLIVELSESDOMME ... 41
Artikel 123 Udeblivelsesdomme ... 41
KAPITEL 11 — INDGÅELSE AF FORLIG OG OPHÆVELSE AF SAGER ... 42
Artikel 124 Indgåelse af forlig ... 42
Artikel 125 Ophævelse ... 42
KAPITEL 12 — SAGER OG INDSIGELSER, DER AFGØRES VED KENDELSE ... 42
Artikel 126 Sager, som åbenbart ikke kan behandles ... 42
Artikel 127 Henvisning af en sag til Domstolen eller Personaleretten ... 42
Artikel 128 Erklæring om inkompetence ... 42
Artikel 129 Ufravigelige procesforudsætninger ... 43
Artikel 130 Formalitetsindsigelser og andre processuelle spørgsmål ... 43
Artikel 131 Sager, hvor der ikke er anledning til at træffe afgørelse af egen drift ... 43
Artikel 132 Sager, der åbenbart skal tages til følge ... 43
KAPITEL 13 — SAGSOMKOSTNINGER OG UDGIFTER TIL PROCEDURERNE ... 44
Artikel 133 Afgørelse om sagsomkostninger ... 44
Artikel 134 Almindelige bestemmelser om fordeling af sagsomkostninger ... 44
Artikel 135 Rimelighed og udgifter påført unødvendigt eller af ond vilje ... 44
Artikel 136 Afgørelse om sagsomkostninger, hvis sagen hæves ... 44
Artikel 137 Afgørelse om sagsomkostninger, hvis der ikke er anledning til at træffe afgørelse ... 44
Artikel 138 Intervenienters sagsomkostninger ... 44
Artikel 139 Udgifter i forbindelse med sagens behandling ved Retten ... 45
Artikel 140 Sagsomkostninger, der kan kræves erstattet ... 45
Artikel 141 Fremgangsmåden ved betaling ... 45
KAPITEL 14 — INTERVENTION ... 45
Artikel 142 Formålet med og virkningerne af intervention ... 45
Artikel 143 Anmodning om intervention ... 45

Artikel 144 Afgørelse vedrørende en anmodning om intervention ... 46
Artikel 145 Indgivelse af skriftlige indlæg ... 46
KAPITEL 15 — RETSHJÆLP ... 47
Artikel 146 Almindelige bestemmelser ... 47
Artikel 147 Ansøgning om retshjælp ... 47
Artikel 148 Afgørelse om retshjælp ... 47
Artikel 149 Forskud og afholdelse af omkostningerne ... 48
Artikel 150 Tilbagekaldelse af retshjælpsbevillingen ... 48
KAPITEL 16 — HASTEPROCEDURER ... 49
Første afdeling Fremskyndet procedure ... 49
Artikel 151 Beslutning om anvendelse af en fremskyndet procedure ... 49
Artikel 152 Anmodning om fremskyndet procedure ... 49
Artikel 153 Prioriteret behandling ... 49
Artikel 154 Retsforhandlingernes skriftlige del ... 49
Artikel 155 Retsforhandlingernes mundtlige del ... 50
Anden afdeling Udsættelse af gennemførelsen samt andre foreløbige forholdsregler ... 50
Artikel 156 Anmodning om udsættelse af gennemførelsen eller andre foreløbige forholdsregler ... 50
Artikel 157 Fremgangsmåde ... 50
Artikel 158 Afgørelse vedrørende anmodningen ... 50
Artikel 159 Ændrede forhold ... 51
Artikel 160 Fornyet anmodning ... 51
Artikel 161 Anmodninger i henhold til artikel 280 TEUF og 299 TEUF samt artikel 164 TEA ... 51
KAPITEL 17 — ANMODNINGER VEDRØRENDE DOMME OG KENDELSER ... 51
Artikel 162 Fordeling af anmodningen ... 51
Artikel 163 Udsættelse af sagens behandling ... 51
Artikel 164 Berigtigelse af domme og kendelser ... 52
Artikel 165 Undladelse af at træffe afgørelse ... 52
Artikel 166 Anmodning om genoptagelse af en udeblivelsesdom ... 52
Artikel 167 Tredjemandsindsigelse ... 52
Artikel 168 Fortolkning af domme og kendelser ... 53
Artikel 169 Ekstraordinær genoptagelse ... 53
Artikel 170 Tvist om, hvilke sagsomkostninger der kan kræves erstattet ... 54
FJERDE AFSNIT — SAGER OM INTELLEKTUEL EJENDOMSRET ... 54
Artikel 171 Anvendelsesområde ... 54
KAPITEL 1 — SAGENS PARTER ... 54
Artikel 172 Sagsøgte ... 54
Artikel 173 Stillingen i sagen for Retten for de øvrige parter i sagen for appelkammeret ... 54

Artikel 174 Udskiftning af en part ... 55
Artikel 175 Anmodning om udskiftning ... 55
Artikel 176 Afgørelse vedrørende en anmodning om udskiftning ... 55
KAPITEL 2 — STÆVNING OG SVARSKRIFT ... 56
Artikel 177 Stævning ... 56
Artikel 178 Forkyndelse af stævningen ... 56
Artikel 179 Parter, der kan indgive svarskrift ... 57
Artikel 180 Svarskrift ... 57
Artikel 181 Afslutning af retsforhandlingernes skriftlige del ... 57
KAPITEL 3 — KONTRASØGSMÅL ... 57
Artikel 182 Kontrasøgsmål ... 57
Artikel 183 Kontrasøgsmålsskriftets indhold ... 57
Artikel 184 Påstande, anbringender og argumenter i kontrasøgsmålsskriftet ... 58
Artikel 185 Svarskrift vedrørende kontrasøgsmål ... 58
Artikel 186 Afslutning af retsforhandlingernes skriftlige del ... 58
Artikel 187 Forholdet mellem hovedsøgsmålet og kontrasøgsmålet ... 58
KAPITEL 4 — ØVRIGE PROCESSUELLE SPØRGSMÅL ... 58
Artikel 188 Sagsgenstanden for Retten ... 58
Artikel 189 Skriftlige indlægs længde ... 58
Artikel 190 Afgørelse om sagsomkostninger ... 58
Artikel 191 Andre bestemmelser, der finder anvendelse ... 59
FEMTE AFSNIT — APPEL AF AFGØRELSER TRUFFET AF PERSONALERETTEN ... 59
Artikel 192 Anvendelsesområde ... 59
KAPITEL 1 — APPELSKRIFTET ... 59
Artikel 193 Indlevering af appelskrift ... 59
Artikel 194 Appelskriftets indhold ... 59
Artikel 195 Påstande, anbringender og argumenter i appelskriftet ... 60
Artikel 196 Påstande for det tilfælde, at appellen tages til følge ... 60
KAPITEL 2 — SVARSKRIFT, REPLIK OG DUPLIK ... 60
Artikel 197 Appelskriftets forkyndelse ... 60
Artikel 198 Parter, der kan indgive svarskrift ... 60
Artikel 199 Svarskriftets indhold ... 60
Artikel 200 Påstande i svarskriftet ... 61
Artikel 201 Replik og duplik ... 61
KAPITEL 3 — KONTRAAPPEL ... 61
Artikel 202 Kontraappel ... 61
Artikel 203 Kontraappelskriftets indhold ... 61
Artikel 204 Påstande, anbringender og argumenter i kontraappelskriftet ... 61

KAPITEL 4 — SVARSKRIFT, REPLIK OG DUPLIK VEDRØRENDE KONTRAAPPEL 62

Artikel 205 Svarskrift vedrørende kontraappel 62

Artikel 206 Replik og duplik vedrørende kontraappel 62

KAPITEL 5 — RETSFORHANDLINGERNES MUNDTLIGE DEL 62

Artikel 207 Retsforhandlingernes mundtlige del 62

KAPITEL 6 — APPEL ELLER KONTRAAPPEL, DER AFGØRES VED KENDELSE 62

Artikel 208 Appel eller kontraappel, der åbenbart skal afvises eller er åbenbart ugrundet 62

Artikel 209 Appel, der åbenbart skal tages til følge 62

KAPITEL 7 — FØLGERNE FOR EN KONTRAAPPEL AF, AT APPELLEN SLETTES AF REGISTRET 63

Artikel 210 Følgerne for en kontraappel af, at appellen hæves eller afvises 63

KAPITEL 8 — SAGSOMKOSTNINGER OG UDGIFTER TIL PROCEDURERNE I APPELSAGER 63

Artikel 211 Afgørelse om sagsomkostninger i appelsager 63

KAPITEL 9 — ANDRE BESTEMMELSER, DER FINDER ANVENDELSE PÅ APPELSAGER 63

Artikel 212 Skriftlige indlægs længde 63

Artikel 213 Andre bestemmelser, der finder anvendelse på appelsager 63

KAPITEL 10 — APPEL TIL PRØVELSE AF AFGØRELSER, HVORVED DER IKKE ER GIVET MEDHOLD I EN ANMODNING OM INTERVENTION, OG AF AFGØRELSER OM FORELØBIGE FORHOLDSREGLER 64

Artikel 214 Appel til prøvelse af afgørelser, hvorved der ikke er givet medhold i en anmodning om intervention, og af afgørelser om foreløbige forholdsregler 64

SJETTE AFSNIT — PROCEDURERNE EFTER HJEMVISNING 64

KAPITEL 1 — AFGØRELSER AFSAGT AF RETTEN EFTER OPHÆVELSE OG HJEMVISNING 64

Artikel 215 Domstolens ophævelse og hjemvisning 64

Artikel 216 Fordeling af sagen 64

Artikel 217 Retsforhandlingernes forløb 64

Artikel 218 Fremgangsmåde ved sagens behandling 64

Artikel 219 Sagsomkostninger 65

KAPITEL 2 — AFGØRELSER TRUFFET AF RETTEN EFTER FORNYET PRØVELSE VED DOMSTOLEN OG HJEMVISNING 65

Artikel 220 Domstolens fornyede prøvelse og hjemvisning 65

Artikel 221 Fordeling af sagen 65

Artikel 222 Retsforhandlingernes forløb 65

Artikel 223 Sagsomkostninger 65

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER 65

Artikel 224 Gennemførelsesbestemmelser 65

Artikel 225 Tvangsfuldbyrdelse 65

Artikel 226 Ophævelse 66

Artikel 227 Dette reglements offentliggørelse og ikrafttræden 66

RETTENS PROCESREGLEMENT

RETTEN HAR,

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 19,

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 254, stk. 5,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 106a, stk. 1,

under henvisning til protokollen vedrørende statutten for Den Europæiske Unions Domstol, særlig artikel 19, stk. 6, artikel 63 og artikel 64, stk. 2, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Procesreglementet af 2. maj 1991 er blevet ændret flere gange for gradvist at fastsætte bestemmelser for Retten, der har gjort det muligt for den under de bedste betingelser at behandle sager af forskellig art på stadigt mere varierende områder.

(2) En fuldstændig revision af teksten er nødvendig for at gøre denne samling af regler sammenhængende, fremme ensretningen af de procedureregler, der gælder for de sager, som indbringes for Den Europæiske Unions retsinstanser, bevare Rettens kapacitet til at træffe afgørelse inden for en rimelig frist, klargøre de til parterne indrømmede rettigheder, redegøre nærmere for Rettens forventninger i forhold til partsrepræsentanterne samt vedtage et antal bestemmelser for at tage hensyn til udviklingen på visse områder, herunder det teknologiske område, for så vidt angår indgivelse og forkyndelse af processkrifter, og til vanskelighederne i forbindelse med iværksættelsen heraf.

(3) De sager, der anlægges på området for intellektuel ejendomsret, og de appelsager, som iværksættes til prøvelse af afgørelser fra Retten for EU-personalesager, skal, henset til deres særlige karakter, underlægges særlige procedureregler, der er fastsat i særskilte afsnit, samtidig med, at de i øvrigt er underlagt de proceduremæssige bestemmelser, som finder anvendelse på direkte søgsmål. De regler, der vedrører direkte søgsmål, sager på området for intellektuel ejendomsret og appelsager, udgør derfor strukturen i dette procesreglement.

(4) I lyset af de erfaringer, der er gjort, forekommer det desuden nødvendigt af hensyn til borgerne at supplere eller tydeliggøre de regler, der gælder for hver af disse procedurer. Der er herved tale om blandt andet reglerne for omfanget af de rettigheder, som indrømmes hovedparterne, og de rettigheder, der indrømmes intervenienter, eller, i sager om intellektuel ejendomsret, opnåelse af status som intervenient og omfanget af sidstnævntes rettigheder. Overholdelsen af kontradiktionsprincippet og nødvendigheden af, i bestemte situationer, at bevare fortroligheden af følsomme oplysninger, der er relevante for afgørelsen på tvisten, er genstand for specifikke bestemmelser. Med hensyn til appelsager, iværksat til prøvelse af Personalerettens afgørelser, bør der desuden foretages en klarere sondring mellem på den ene side appel og på den anden side kontraappel, som iværksættes efter forkyndelse af appellen. For så vidt angår sager på området for intellektuel ejendomsret bør den samme sondring foretages mellem det oprindelige søgsmål og det kontrasøgsmål, som intervenienten iværksætter efter forkyndelse af stævningen.

(5) Anvendelsen af visse procedurer har vist, at de er for komplicerede. De bør derfor forenkles. Med henblik herpå sikrer reglerne om fastlæggelse af processproget i sager om intellektuel ejendomsret en højere grad af forudsigelighed til gunst for de berørte, og at Rettens behandling forenkles. Reglerne om udeblivelsessager tilsigter en hurtigere afslutning af sagen, hvilket er i sagsøgerens interesse, idet vedkommende, når denne får medhold, risikerer en indsigelse fra den udeblevne sagsøgte.

(6) Af hensyn til en bedre læsbarhed bør alle de anmodninger vedrørende domme og kendelser, der på nuværende tidspunkt findes i flere forskellige afsnit og kapitler i procesreglementet, endvidere samles i afsnittet om direkte søgsmål. For at gøre teksten mere overskuelig gennemgås procedurerne, der finder anvendelse efter hjemvisning fra Domstolen, enten som følge af en ophævelse eller med henblik på en fornyet prøvelse, desuden i ét og samme afsnit.

(7) Selv om Retten står over for et stigende antal sager, skal den fortsætte med at afsige sine afgørelser inden for en rimelig frist. Det er derfor vigtigt at følge op på de anstrengelser, der er gjort med henblik på at nedbringe varigheden af de for Retten indbragte sager, blandt andet ved at fastsætte, at den skriftlige del af retsforhandlingerne i sager om intellektuel ejendomsret begrænses til en enkelt skriftveksling, at fastsætte rammer for

anmodningerne om tilpasning af de i stævningen nedlagte påstande, at forkorte visse lovbestemte frister, at forenkle ordningen med intervention ved at fjerne den kategori af intervention, som kan imødekommes efter udløbet af den lovbestemte frist efter offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, at fastsætte en mulighed for Retten for dels i direkte søgsmål at træffe afgørelse i sagen, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del, når ingen af hovedparterne har anmodet om afholdelse af et retsmøde, og når Retten anser sig selv for tilstrækkeligt oplyst af sagsakterne, dels at træffe afgørelse i appelsager, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del, at øge afdelingsformændenes beslutningsbeføjelser og endelig at udvide de tilfælde, hvor der kan træffes afgørelse ved beslutning.

(8) Med samme mål for øje er der i afsnittet om Rettens organisation blevet tilføjet bestemmelser, der blandt andet har til formål at udpege de tilfælde, hvor en sag kan blive genstand for en omfordeling, og at udvide den enkelte dommers beføjelser for at sætte denne i stand til at påkende sager om intellektuel ejendomsret.

(9) Overholdelsen af kontradiktionsprincippet i sagsbehandlingen er bekræftet ved, at dette princip er nedfældet i en særlig artikel, og ved fastsættelsen af strenge rammer for så vidt angår de tilfælde, hvor hensynet til bevarelsen af fortroligheden af visse oplysninger, der er fremlagt af en hovedpart, og som er nødvendige for at træffe afgørelse i sagen, undtagelsesvis begrunder, at oplysningerne ikke fremsendes til modparten. Nye bestemmelser fastsætter ligeledes formelle rammer for Retten i de tilfælde, hvor en dommer afstår eller fritages fra deltagelse. Ændringen af procesreglementet har også til formål at lovfæste bestemmelser, der tidligere fremgik af de praktiske anvisninger til parterne, såsom bestemmelsen om svarskrifters længde, eller af instruksen for justitssekretæren ved Retten, såsom bestemmelsen om anonymitet og om de betingelser, hvorunder tredjemand kan få adgang til sagsakterne.

(10) Endelig gøres teksten lettere at læse ved at slette visse regler, som ikke længere anvendes, ved at nummerere alle stykkerne i reglementets artikler, ved at tilføje en specifik overskrift til hver enkelt artikel og ved at foretage en sproglig harmonisering.

med Domstolens tiltrædelse,

med Rådets godkendelse meddelt den 10. februar 2015,

FASTSAT FØLGENDE REGLEMENT:

INDLEDENDE BESTEMMELSER

Artikel 1

Definitioner

1. I dette reglement:

a) angives bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Union ved nummeret på den pågældende artikel i nævnte traktat efterfulgt af forkortelsen »TEU«

b) angives bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ved nummeret på den pågældende artikel i nævnte traktat efterfulgt af forkortelsen »TEUF«

c) angives bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab ved nummeret på den pågældende artikel i nævnte traktat efterfulgt af forkortelsen »TEA«

d) benævnes protokollen vedrørende statutten for Den Europæiske Unions Domstol »statutten«

e) benævnes aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde »EØS-aftalen« ([1])

f) benævnes Rådets forordning nr. 1 af 15. april 1958 om den ordning, der skal gælde for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på det sproglige område ([2]), »Rådets forordning nr. 1«.

([1]) EFT L 1 af 3.1.1994, s. 3.
([2]) EFT, den danske specialudgave, serie 1, bind 1952-1958, s. 59.

2. I dette reglement forstås ved

a) »Retten«: for så vidt angår de sager, der er fordelt eller henvist til en afdeling, denne afdeling, og for så vidt angår de sager, som behandles af en enkelt dommer, den pågældende dommer

b) »retsformanden« anvendt uden yderligere angivelse:

— i de sager, der endnu ikke er fordelt til et dommerkollegium, Rettens præsident

— i de sager, der er blevet fordelt til afdelingerne, formanden i den afdeling, hvortil sagen er fordelt

— i de sager, som behandles af en enkelt dommer, den pågældende dommer

c) »part« og »parter« anvendt uden yderligere angivelse: enhver part i sagen, herunder intervenienterne

d) »hovedpart« og »hovedparter«: sagsøger eller sagsøgte eller begge

e) »parternes repræsentanter«: de advokater og de befuldmægtigede, der repræsenterer parterne for Retten i overensstemmelse med statuttens artikel 19; de befuldmægtigede kan bistås af en rådgiver eller af en advokat

f) »institution« og »institutioner«: EU-institutionerne, jf. artikel 13, stk. 1, TEU, samt de organer, kontorer og agenturer, som er oprettet ved traktaterne eller ved en retsakt til gennemførelse heraf, og som kan være parter for Retten

g) »kontoret/myndigheden«: Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) eller EF-Sortsmyndigheden

h) »EFTA-Tilsynsmyndigheden«: den i EØS-aftalen omhandlede tilsynsmyndighed for Den Europæiske Frihandelsorganisation

i) »direkte søgsmål«: søgsmål anlagt i henhold til artikel 263 TEUF, 265 TEUF, 268 TEUF eller 272 TEUF.

Artikel 2

Reglementets formål

Dette reglements bestemmelser gennemfører og supplerer, i det omfang, hvori der er behov herfor, de relevante bestemmelser i EU-traktaten, EUF-traktaten og Euratomtraktaten samt i statutten.

FØRSTE AFSNIT

RETTENS ORGANISATION

Kapitel 1

RETTENS MEDLEMMER

Artikel 3

Dommere og generaladvokater

1. Samtlige Rettens medlemmer virker som dommere.

2. Rettens medlemmer benævnes i det følgende »dommere«.

3. Enhver dommer, bortset fra præsidenten, vicepræsidenten og afdelingsformændene, kan i en bestemt sag udøve hvervet som generaladvokat på de betingelser, der er fastsat i artikel 30 og 31.

4. Bestemmelser om generaladvokaten i dette reglement finder kun anvendelse i de tilfælde, hvor en dommer er blevet udpeget til at udøve hvervet som generaladvokat.

Artikel 4

Begyndelsestidspunkt for dommeres embedsperiode

En dommers embedsperiode løber fra det tidspunkt, som er fastsat i udnævnelsesdokumentet. Er begyndelsestidspunktet for embedsperioden ikke fastsat i udnævnelsesdokumentet, løber embedsperioden fra datoen for dette dokuments offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 5

Edsaflæggelse

Før dommerne påbegynder deres embedsvirksomhed, aflægger de for Domstolen følgende ed, der er fastsat i statuttens artikel 2:

»Jeg sværger, at jeg vil udføre mit hverv upartisk og samvittighedsfuldt, og at jeg vil bevare tavshed om Rettens rådslagninger og afstemninger.«

Artikel 6

Højtidelig forsikring

Umiddelbart efter at have aflagt ed underskriver dommerne en erklæring, hvorved de afgiver den i statuttens artikel 4, stk. 3, omhandlede højtidelige forsikring.

Artikel 7

Afskedigelse af en dommer

1. Når Domstolen efter høring af Retten i medfør af statuttens artikel 6 skal afgøre, om en dommer ikke længere opfylder de nødvendige forudsætninger eller overholder de forpligtelser, der følger med embedet, anmoder Rettens præsident den pågældende om at fremsætte sine bemærkninger uden justitssekretærens tilstedeværelse.

2. Rettens udtalelse skal begrundes.

3. En udtalelse om, at en dommer ikke længere opfylder de nødvendige forudsætninger eller overholder de forpligtelser, der følger med embedet, skal vedtages af et flertal af de dommere, som Retten består af i henhold til statuttens artikel 48. Når en sådan udtalelse vedtages, underrettes Domstolen om stemmernes fordeling.

4. Afstemningen, der foregår uden justitssekretærens tilstedeværelse, er hemmelig, og den pågældende dommer medvirker ikke ved afgørelsen.

Artikel 8

Rang efter anciennitet

1. Dommeres anciennitet beregnes på grundlag af tidspunktet for påbegyndelse af deres embedsvirksomhed.

2. De, der har samme anciennitet i embedet, har rang efter deres alder.

3. Dommere, som genudnævnes, bevarer deres hidtidige rang.

Kapitel 2

RETTENS PRÆSIDENT OG VICEPRÆSIDENT

Artikel 9

Valg af Rettens præsident og vicepræsident

1. Dommerne vælger Rettens præsident af deres midte for en periode af tre år umiddelbart efter den delvise nybesættelse af dommerembederne i henhold til artikel 254, stk. 2, TEUF.

2. Fratræder præsidenten embedet inden embedsperiodens normale udløb, vælges en afløser for denne for den resterende del af perioden.

3. Valg efter denne artikel sker ved hemmelig afstemning. Den dommer, der opnår stemmerne fra mere end halvdelen af Rettens dommere i henhold til statuttens artikel 48, er valgt. Opnår ingen af dommerne dette flertal, foretages der nye afstemninger, indtil det opnås.

4. Dommerne vælger derefter af deres midte Rettens vicepræsident for en periode af tre år efter den fremgangsmåde, der er fastsat i stk. 3. Fratræder vicepræsidenten embedet inden embedsperiodens normale udløb, finder stk. 2 anvendelse.

5. Det offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, hvem der i medfør af denne artikel er valgt som præsident og vicepræsident.

Artikel 10

Præsidentens opgaver

1. Rettens præsident repræsenterer Retten.

2. Rettens præsident leder Rettens virksomhed og dens administration.

3. Rettens præsident leder de i artikel 42 omhandlede plenarmøder.

4. Rettens præsident fører forsædet i den store afdeling. I det tilfælde finder artikel 19 anvendelse.

5. Hvis Rettens præsident er tilknyttet en afdeling, fører han forsædet i denne afdeling. I dette tilfælde finder artikel 19 anvendelse.

6. I de sager, der endnu ikke er blevet fordelt til et dommerkollegium, kan Rettens præsident vedtage de i artikel 89 fastsatte foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse.

Artikel 11

Vicepræsidentens opgaver

1. Vicepræsidenten bistår Rettens præsident ved udførelsen af dennes opgaver og afløser denne i tilfælde af forfald.

2. Vicepræsidenten afløser Rettens præsident på dennes anmodning ved udførelsen af de i artikel 10, stk. 1 og 2, omhandlede opgaver.

3. Retten kan træffe beslutning om, under hvilke betingelser vicepræsidenten afløser Rettens præsident ved udøvelsen af dennes judicielle opgaver. Denne beslutning offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

4. Såfremt vicepræsidenten er tilknyttet en afdeling, fører den pågældende forsædet i denne afdeling, jf. dog artikel 10, stk. 5. I det tilfælde finder artikel 19 anvendelse.

Artikel 12

Præsidentens og vicepræsidentens forfald

Har præsidenten og vicepræsidenten samtidig forfald, varetages præsidentens opgaver af en af afdelingsformændene, eller, hvis dette ikke er muligt, af en af de øvrige dommere i henhold til den rangfølge, der er fastsat i artikel 8.

Kapitel 3

AFDELINGERNE OG DOMMERKOLLEGIERNE

Første afdeling

Oprettelse af afdelinger og sammensætning af dommerkollegierne

Artikel 13

Oprettelse af afdelinger

1. Retten opretter af sin midte afdelinger med tre og fem dommere.

2. Retten træffer på forslag fra Rettens præsident bestemmelse om dommernes fordeling mellem afdelingerne.

3. Rettens beslutninger truffet i overensstemmelse med denne artikel offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 14

Det kompetente dommerkollegium

1. De sager, der indbringes for Retten, påkendes af de i overensstemmelse med artikel 13 oprettede afdelinger med tre eller fem dommere.

2. På de betingelser, der er fastsat i artikel 28, kan sager påkendes af den store afdeling.

3. Sager, der på de betingelser, der er fastsat i artikel 29, behandles af en enkelt dommer, kan påkendes af denne.

Artikel 15

Sammensætningen af den store afdeling

1. Den store afdeling sættes med 15 dommere.

2. Retten træffer beslutning om fremgangsmåden for udpegelsen af de dommere, som den store afdeling består af. Beslutningen offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 16

En dommers afståelse og fritagelse

1. Når en dommer i overensstemmelse med statuttens artikel 18, stk. 1 og 2, ikke mener at kunne deltage i en sags afgørelse, underretter den pågældende Rettens præsident herom, og denne fritager den pågældende for at deltage.

2. Når Rettens præsident finder, at en dommer i overensstemmelse med statuttens artikel 18, stk. 1 og 2, ikke bør deltage i en sags afgørelse, gør præsidenten den pågældende dommer opmærksom herpå og hører dennes bemærkninger, inden beslutningen træffes.

3. Opstår der i overensstemmelse med statuttens artikel 18, stk. 3, vanskeligheder angående anvendelsen af denne artikel, forelægger Rettens præsident de i stk. 1 og 2 omhandlede spørgsmål i et plenarmøde. I det tilfælde er afstemningen, der finder sted uden justitssekretærens tilstedeværelse, hemmelig, og den foretages efter, at den pågældende dommer er blevet hørt, og uden at denne medvirker ved afgørelsen.

Artikel 17

Medlemmers forfald

1. Såfremt der, inden sagen er optaget til rådslagning, eller mundtlig forhandling har fundet sted, på grund af en dommers forfald ikke er det i artikel 15 fastsatte antal dommere til rådighed for den store afdeling, suppleres afdelingen med en dommer, der udpeges af Rettens præsident, for at det fornødne antal dommere deltager.

2. Såfremt der, inden sagen er optaget til rådslagning, eller mundtlig forhandling har fundet sted, på grund af en dommers forfald ikke er det fastsatte antal dommere til rådighed for en afdeling med tre eller fem dommere, udpeger formanden for denne afdeling en anden dommer fra samme afdeling til at afløse den dommer, som har forfald. Kan den dommer, som har forfald, ikke afløses af en dommer fra den samme afdeling, underretter formanden for den pågældende afdeling Rettens præsident herom, og denne udpeger i henhold til de af Retten fastsatte kriterier en anden dommer, for at det fornødne antal dommere deltager. Den afgørelse, der indeholder disse kriterier, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

3. Har den dommer, der som eneste dommer behandler sagen, forfald, udpeger Rettens præsident en anden dommer i den pågældendes sted.

Anden afdeling

Afdelingsformændene

Artikel 18

Valg af afdelingsformænd

1. Dommerne vælger i overensstemmelse med artikel 9, stk. 3, af deres midte formændene for afdelingerne med tre og fem dommere.

2. Formændene for afdelinger med fem dommere vælges for en periode på tre år. De kan genvælges én gang.

3. Formænd for afdelinger med tre dommere vælges for en bestemt periode.

4. Valget af formænd for afdelinger med fem dommere finder sted umiddelbart efter valget af Rettens præsident og vicepræsident, jf. artikel 9.

5. Fratræder en afdelingsformand inden embedsperiodens normale udløb, vælges der en ny afdelingsformand for den resterende periode.

6. Navnene på de afdelingsformænd, som er valgt i henhold til denne artikel, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 19

Afdelingsformandens beføjelser

1. Afdelingsformanden udøver de beføjelser, der er blevet tildelt den pågældende ved det foreliggende reglement, efter at have hørt den refererende dommer.

2. Afdelingsformanden kan henvise enhver afgørelse, der henhører under dennes beføjelser, til afdelingen.

Artikel 20

Afdelingsformandens forfald

Uden at dette berører artikel 10, stk. 5, og artikel 11, stk. 4, varetages afdelingsformandens opgaver, i tilfælde af dennes forfald, af en dommer i dommerkollegiet i henhold til den i artikel 8 fastsatte rangfølge.

Tredje afdeling

Rådslagninger og afstemninger

Artikel 21

Fremgangsmåden ved rådslagninger og afstemninger

1. Rettens rådslagninger og afstemninger er og forbliver hemmelige.

2. Har mundtlig forhandling fundet sted, deltager kun de dommere, der har været til stede under denne, i rådslagningen og afstemningen.

3. Enhver dommer, der deltager i rådslagningen og afstemningen, udtaler sin mening og begrunder den.

4. Det resultat, der efter den afsluttende drøftelse vedtages af et flertal af dommere, er udtryk for Rettens afgørelse. Stemmerne afgives i omvendt rækkefølge af den i artikel 8 fastsatte rangfølge, med undtagelse af den refererende dommer, som stemmer først, og afdelingsformanden, der stemmer sidst.

Artikel 22

Antallet af dommere, der deltager i rådslagning og afstemning

Er der på grund af forfald et lige antal dommere til stede, deltager den dommer, der i henhold til artikel 8 har den laveste anciennitet, ikke i rådslagningen og afstemningen, medmindre den pågældende er afdelingsformand eller refererende dommer. Er dette tilfældet, deltager den dommer, der er placeret umiddelbart over denne i rangfølgen, ikke i rådslagningen og afstemningen.

Artikel 23

Den store afdelings beslutningsdygtighed

1. Rådslagninger og afstemninger i den store afdeling er kun gyldige, hvis der er 11 dommere til stede.

2. Såfremt dette quorum ikke kan opnås på grund af forfald, udpeger Rettens præsident en anden dommer, for at quorum kan opnås.

3. Såfremt der har været afholdt mundtlig forhandling, og kan quorum ikke opnås, udpeges en afløser i henhold til stk. 2, og der foranstaltes et nyt retsmøde efter anmodning fra en hovedpart. Retten kan også af egen drift foranstalte et nyt retsmøde. Afholdelsen af et nyt retsmøde er obligatorisk, når der er blevet optaget beviser i overensstemmelse med artikel 91, litra a) og d), og artikel 96, stk. 2. Når der ikke afholdes et nyt retsmøde, finder artikel 21, stk. 2, ikke anvendelse.

Artikel 24

Beslutningsdygtighed for afdelinger med tre og med fem dommere

1. Rådslagninger og afstemninger i afdelinger med tre eller fem dommere er kun gyldige, hvis tre dommere er til stede.

2. Såfremt quorum i en afdeling med tre eller fem dommere på grund af forfald ikke kan opnås, udpeger formanden for denne afdeling en anden dommer fra samme afdeling til at afløse den dommer, som har forfald. Kan den dommer, som har forfald, ikke afløses af en dommer fra den samme afdeling, underretter formanden for den pågældende afdeling Rettens præsident herom, og denne udpeger i henhold til de af Retten fastsatte kriterier en anden dommer, for at det fornødne antal dommere deltager. Den afgørelse, der indeholder disse kriterier, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

3. Såfremt quorum ikke foreligger, efter at den mundtlige forhandling har fundet sted, udpeges en afløser i henhold til stk. 2, og der afholdes et nyt retsmøde efter anmodning fra en hovedpart. Retten kan også af egen drift afholde et nyt retsmøde. Afholdelsen af et nyt retsmøde er obligatorisk, når der er blevet optaget beviser i overensstemmelse med artikel 91, litra a) og d), og artikel 96, stk. 2. Afholdelsen af et nyt retsmøde er obligatorisk, når mere end én dommer, som har deltaget i det oprindelige retsmøde, skal afløses. Når der ikke afholdes et nyt retsmøde, finder artikel 21, stk. 2, ikke anvendelse

Kapitel 4

FORDELING OG OMFORDELING AF SAGER, UDPEGELSE AF DE REFERERENDE DOMMERE, HENVISNING TIL BEHANDLING I DOMMERKOLLEGIERNE OG BEHANDLING AF EN ENKELT DOMMER

Artikel 25

Retningslinjer for fordeling

1. Retten fastsætter retningslinjerne for sagernes fordeling mellem afdelingerne. Retten kan pålægge én eller flere afdelinger at påkende sager om specifikke områder.

2. Afgørelsen herom offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 26

Den første fordeling af en sag og udpegelse af den refererende dommer

1. Snarest efter, at det indledende processkrift er indleveret, fordeler Rettens præsident sagen til en afdeling i henhold til de af Retten fastsatte retningslinjer i medfør af artikel 25.

2. Afdelingsformanden stiller for hver sag, der er blevet fordelt til afdelingen, forslag til præsidenten om udpegelse af en refererende dommer. Præsidenten træffer afgørelse herom.

3. Såfremt der til en afdeling med tre eller fem dommere er knyttet et højere antal dommere end henholdsvis tre og fem, bestemmer afdelingsformanden, hvilke dommere der skal deltage i påkendelsen af sagen.

Artikel 27

Udpegelse af en ny refererende dommer og omfordeling af en sag

1. Har den refererende dommer forfald, underretter formanden for det kompetente dommerkollegium Rettens præsident herom, og denne udpeger en ny refererende dommer. Er den nye refererende dommer ikke tilknyttet den afdeling, hvortil sagen oprindeligt blev fordelt, påkendes sagen af den afdeling, som den nye refererende dommer er tilknyttet.

2. For at tage hensyn til sammenhængen mellem visse sager for så vidt angår genstanden kan Rettens præsident ved begrundet afgørelse og efter samråd med de pågældende refererende dommere omfordele sagerne med henblik på at gøre det muligt for den samme refererende dommer at foretage bevisoptagelse i samtlige omhandlede sager. Er den refererende dommer, hvortil sagerne er blevet omfordelt, ikke tilknyttet den afdeling, hvortil sagerne oprindeligt blev fordelt, påkendes sagerne af den afdeling, som den nye refererende dommer er tilknyttet.

3. Af hensyn til en ordnet retspleje kan Rettens præsident, ved begrundet afgørelse og efter høring af de pågældende dommere, undtagelsesvis udpege en anden refererende dommer før fremsættelse af den i artikel 87 omhandlede foreløbige rapport. Er den nye refererende dommer ikke tilknyttet den afdeling, hvortil sagen først blev fordelt, påkendes sagen af den afdeling, som den nye refererende dommer er tilknyttet.

4. Inden de i stk. 1-3 omhandlede udpegelser finder sted, indhenter Rettens præsident bemærkninger fra formændene for de pågældende afdelinger.

5. Får afdelingerne en ny sammensætning som følge af en afgørelse fra Retten om dommernes fordeling mellem afdelingerne, påkendes sagen af den afdeling, som den refererende dommer efter denne afgørelse er tilknyttet, såfremt sagen ikke er blevet optaget til rådslagning, eller såfremt den mundtlige forhandling endnu ikke er indledt.

Artikel 28

Henvisning til behandling i en afdeling med et andet antal dommere

1. Når sagens retlige problemstilling, dens betydning eller særlige omstændigheder i øvrigt tilsiger det, kan sagen henvises til behandling i den store afdeling eller i en afdeling med et andet antal dommere.

2. Den afdeling, som behandler sagen, eller Rettens præsident kan til enhver tid af egen drift eller på begæring af en hovedpart i plenarmøder foreslå, at sagen henvises i henhold til stk. 1.

3. Beslutning om at henvise en sag til en afdeling med et større antal dommere træffes i plenarmøde.

4. Beslutning om at henvise en sag til en afdeling med færre dommere træffes i plenarmøde, efter at hovedparterne er hørt.

5. Sagen skal pådømmes af en afdeling med mindst fem dommere, såfremt en medlemsstat eller en EU-institution, der er part i sagen, anmoder herom.

Artikel 29

Behandling af en enkelt dommer

1. Følgende sager kan, når de er fordelt til en afdeling med tre dommere, behandles af den refererende dommer, der træffer afgørelse som enkelt dommer, for så vidt som sagen findes egnet til at blive afgjort på denne måde, idet den ikke rejser juridiske eller faktiske problemer, er af begrænset betydning, og der ikke foreligger særlige omstændigheder i øvrigt, og for så vidt som beslutning herom er truffet på de betingelser, som er fastsat i denne artikel:

a) de i artikel 171 nævnte sager

b) sager anlagt i medfør af artikel 263, stk. 4, TEUF, artikel 265, stk. 3, TEUF og artikel 268 TEUF, som kun rejser spørgsmål, der allerede er afgjort i retspraksis, eller som indgår i en række af sager med samme genstand, hvoraf en sag allerede er afgjort ved en endelig afgørelse

c) sager anlagt i medfør af artikel 272 TEUF.

2. En sag kan ikke behandles af en enkelt dommer,

a) når den vedrører annullationssøgsmål til prøvelse af en generel retsakt, eller når der udtrykkeligt er fremsat en ulovlighedsindsigelse mod en generel retsakt

b) når den vedrører:

— konkurrencereglerne og reglerne om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser

— reglerne om statsstøtte

— reglerne vedrørende handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger

— reglerne om de fælles markedsordninger inden for landbruget, bortset fra sager, der indgår i en række af sager med samme genstand, hvoraf en sag allerede er afgjort ved en endelig afgørelse.

3. Beslutning om, at sagen skal behandles af en enkelt dommer, træffes, efter at parterne er hørt, af den afdeling med tre dommere, som sagen er fordelt til. Sagen skal fortsat behandles af den afdeling, den refererende dommer tilhører, såfremt en medlemsstat eller en EU-institution, der er part i sagen, modsætter sig, at sagen behandles af en enkelt dommer.

4. Den dommer, der som enkelt dommer behandler sagen, henviser denne til afdelingen, hvis den pågældende finder, at betingelserne for, at en enkelt dommer kan behandle sagen, ikke længere er opfyldt.

Kapitel 5

UDPEGELSE AF GENERALADVOKATERNE

Artikel 30

Udpegelse af en generaladvokat

Retten kan lade sig bistå af en generaladvokat, hvis den skønner, at sagens juridiske eller faktiske problemstillinger tilsiger det.

Artikel 31

Fremgangsmåden ved udpegelse af en generaladvokat

1. Afgørelsen om at udpege en generaladvokat i en bestemt sag træffes i plenarmøde efter anmodning fra den afdeling, som sagen er blevet fordelt til, eller hvortil sagen er blevet henvist.

2. Rettens præsident udpeger den dommer, der skal udøve hvervet som generaladvokat i den pågældende sag.

3. Efter denne udpegelse fremsætter generaladvokaten sine bemærkninger, inden de i artikel 16, 28, 45, 68, 70, 83, 87, 90, 92, 98, 103, 105, 106, 113, 126-132, 144, 151, 165, 168, 169 og 207-209 fastsatte afgørelser træffes.

Kapitel 6

JUSTITSKONTORET

Første afdeling

Justitssekretæren

Artikel 32

Udnævnelse af justitssekretæren

1. Retten udnævner justitssekretæren.

2. Såfremt embedet som justitssekretær bliver ledigt, offentliggøres et stillingsopslag i *Den Europæiske Unions Tidende*. Interesserede opfordres til at indgive en ansøgning inden for en frist på mindst tre uger med udførlige oplysninger om deres nationalitet, akademiske grader, sprogkundskaber, nuværende og tidligere beskæftigelse samt eventuelle erfaringer fra domstolsarbejde og internationalt arbejde.

3. Afstemningen finder sted efter den i artikel 9, stk. 3, fastsatte fremgangsmåde.

4. Justitssekretæren udnævnes for en periode på seks år. Der kan ske genudnævnelse. Retten kan beslutte at genudnævne den hidtidige justitssekretær uden at anvende den i stk. 2 fastsatte fremgangsmåde. I det tilfælde finder artikel 3 anvendelse.

5. Justitssekretæren aflægger den ed, som er angivet i artikel 5, og underskriver den i artikel 6 omhandlede erklæring.

6. Justitssekretæren kan kun afskediges, hvis denne ikke længere opfylder de nødvendige forudsætninger eller overholder de forpligtelser, der følger med embedet. Retten træffer beslutning herom, uden at justitssekretæren er til stede, efter at have givet den pågældende lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger.

7. Fratræder justitssekretæren inden embedsperiodens udløb, udnævner Retten en ny justitssekretær for en periode af seks år.

8. Det offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, hvem der i medfør af denne artikel er valgt som justitssekretær.

Artikel 33

Assisterende justitssekretær

Retten kan efter den fremgangsmåde, som gælder for justitssekretæren, udnævne en eller flere assisterende justitssekretærer til at bistå justitssekretæren og til at afløse denne i tilfælde af forfald.

Artikel 34

Justitssekretærens og den assisterende justitssekretærs forfald

Præsidenten udpeger de tjenestemænd eller andre ansatte, der skal varetage justitssekretærens opgaver, såfremt denne og i givet fald den assisterende justitssekretær har forfald.

Artikel 35

Justitssekretærens opgaver

1. På vegne af Rettens præsident sørger justitssekretæren for modtagelse, videresendelse og opbevaring af alle dokumenter samt for foretagelse af de i dette reglement foreskrevne forkyndelser.

2. Justitssekretæren bistår Rettens medlemmer i alle deres embedshandlinger.

3. Justitssekretæren opbevarer seglet og har ansvaret for arkivet. Justitssekretæren sørger for Rettens publikationer, herunder samlingen af afgørelser, og for udbredelse på internettet af dokumenter vedrørende Retten.

4. Rettens administration, finansforvaltning og bogholderi varetages på vegne af Rettens præsident af justitssekretæren, der bistås af Den Europæiske Unions Domstols administration.

5. Justitssekretæren overværer Rettens og afdelingernes møder, medmindre andet er bestemt i dette reglement.

Artikel 36

Registrets førelse

1. Justitskontoret fører på justitssekretærens ansvar et register, hvori alle processkrifter løbende indføres i den rækkefølge, hvori de indleveres.

2. Justitssekretæren forsyner de originale processkrifter eller de versioner, der anses for de originale processkrifter som omhandlet i den i medfør af artikel 74 vedtagne afgørelse, og, såfremt parterne anmoder om det, tillige de genparter, de forelægger, med påtegning om indførslen i registret.

3. Indførslen i registret og de i stk. 2 nævnte påtegninger har retsvirkning som autentisk bevis.

Artikel 37

Adgang til registret

Enhver kan gennemse registret på Justitskontoret og få genparter eller udskrifter heraf mod betaling efter de takster, som Retten fastsætter efter justitssekretærens indstilling.

Artikel 38

Adgang til sagsakterne

1. Enhver part i en sag kan få adgang til sagsakterne og kan mod betaling af de af Justitskontoret fastsatte takster i henhold til artikel 37 få genparter af processkrifterne samt udskrifter af kendelser og domme, jf. dog bestemmelserne i artikel 68, stk. 4, artikel 103-105 samt artikel 144, stk. 7.

2. Tredjemand, privat eller offentlig, kan kun få adgang til sagsakterne med udtrykkelig tilladelse fra Rettens præsident og efter høring af parterne. Denne tilladelse, der kan gives for hele eller dele af dokumentet, kan kun gives efter skriftlig anmodning, der skal indeholde en udførlig begrundelse for den pågældendes retlige interesse i at få adgang til nævnte akter.

Anden afdeling

Administrationen

Artikel 39

Tjenestemænd og øvrige ansatte

1. De tjenestemænd og øvrige ansatte, der bistår præsidenten, dommerne og justitssekretæren direkte, udnævnes på de betingelser, der er fastsat i forordningen om vedtægten for tjenestemænd og om ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte. De er undergivet justitssekretæren under tilsyn af Rettens præsident.

2. De aflægger en af de følgende to eder for Rettens præsident og i justitssekretærens nærvær:

»Jeg sværger, at jeg loyalt og samvittighedsfuldt vil udføre de opgaver, som er betroet mig af Retten, og at jeg vil overholde min tavshedspligt.«

eller

»Jeg lover højtideligt, at jeg loyalt og samvittighedsfuldt vil udføre de opgaver, som er betroet mig af Retten, og at jeg vil overholde min tavshedspligt.«

Kapitel 7

PRAKTISKE FORHOLD VEDRØRENDE RETTENS VIRKSOMHED

Artikel 40

Stedet for Rettens møder

Retten kan afholde et eller flere nærmere angivne møder et andet sted end dér, hvor Retten har sæde.

Artikel 41

Rettens arbejdskalender

1. Retsåret begynder den 1. september i et kalenderår og slutter den 31. august det følgende år.

2. Retsferierne fastsættes af Retten.

3. I retsferierne kan Rettens præsident og afdelingsformændene i påtrængende tilfælde indkalde dommerne og i givet fald generaladvokaten.

4. Retten iagttager de lovbestemte fri- og helligdage på det sted, hvor Retten har sæde.

5. Når der foreligger rimelig grund hertil, kan Retten bevilge dommerne tjenestefrihed.

6. Datoerne for retsferierne offentliggøres årligt i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 42

Rettens plenarmøder

1. Afgørelser vedrørende administrative spørgsmål og de afgørelser, der er omhandlet i artikel 7, 9, 11, 13, 15, 16, 18, 25, 28, 31-33, 41, 74 og 224, træffes af Retten i et plenarmøde, hvori alle dommerne deltager med stemmeret, medmindre andet er bestemt i dette reglement. Justitssekretæren er til stede, medmindre Retten bestemmer andet.

2. Viser det sig, efter at plenarmødet er indkaldt, at quorum i henhold til statuttens artikel 17, stk. 4, ikke kan opnås, udsætter Rettens præsident mødet, indtil quorum er opnået.

Artikel 43

Optagelse af protokollat

1. Når Retten holder møde med deltagelse af justitssekretæren, optager sidstnævnte, hvis det skønnes nødvendigt, et protokollat, som underskrives af Rettens præsident eller afdelingsformanden, alt efter tilfældet, og justitssekretæren.

2. Når Retten holder møde, uden at justitssekretæren er til stede, pålægger den, hvis det skønnes nødvendigt, den dommer, der i henhold til artikel 8 har den laveste anciennitet, at optage et protokollat, som underskrives af Rettens præsident eller afdelingsformanden, alt efter tilfældet, og den pågældende dommer.

ANDET AFSNIT

REGLER OM SPROG

Artikel 44

Processprog

Processprogene er bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk.

Artikel 45

Fastlæggelse af processprog

1. I direkte søgsmål som omhandlet i artikel 1 vælger sagsøgeren processproget, medmindre andet er fastsat i bestemmelserne nedenfor:

a) Er sagsøgte en medlemsstat eller en fysisk eller juridisk person, der er hjemmehørende i en medlemsstat, er processproget denne stats officielle sprog. Er der flere officielle sprog, kan sagsøgeren vælge processproget blandt disse.

b) Efter fælles anmodning fra hovedparterne kan det tillades, at et andet af de i dette reglements artikel 44 nævnte sprog helt eller delvist anvendes som processprog.

c) Efter anmodning fra en af parterne, og efter at de øvrige parter er blevet hørt, kan det uanset bestemmelserne i litra b) tillades, at et andet af de i dette reglements artikel 44 nævnte sprog helt eller delvist anvendes som processprog. En sådan anmodning kan ikke fremsættes af en af institutionerne.

2. Retsformanden kan træffe beslutning om ovennævnte anmodninger. Såfremt retsformanden agter at imødekomme en anmodning uden tilslutning fra samtlige parter, skal han henvise anmodningen til Retten.

3. Med forbehold af bestemmelserne i stk. 1, litra b) og c):

a) er processproget ved appel af Personalerettens afgørelser, jf. artikel 9 og 10 i bilaget til statutten, det sprog, der er anvendt i den afgørelse fra Personaleretten, som er genstand for appel

b) er processproget ved anmodninger om berigtigelse, anmodninger om behandling af et spørgsmål, med hensyn til hvilket Domstolen har undladt at træffe afgørelse, anmodninger om genoptagelse af en sag, hvori der er afsagt udeblivelsesdom, tredjemandsindsigelser samt anmodninger om fortolkning eller om ekstraordinær genoptagelse eller ved indsigelser mod omkostningsafgørelser det sprog, der er anvendt i den afgørelse, disse anmodninger eller indsigelser vedrører.

4. Med forbehold af de i stk. 1, litra b) og c), fastsatte bestemmelser gælder følgende i de søgsmål til prøvelse af afgørelser fra appelkamrene ved det i artikel 1 omhandlede kontor/myndighed, som vedrører anvendelsen af reglerne om intellektuel ejendomsret:

a) Processproget vælges af sagsøgeren, såfremt denne var den eneste part i sagen for appelkammeret ved kontoret/myndigheden.

b) Det sprog, der er anvendt i stævningen, og som sagsøgeren har valgt blandt de i artikel 44 omhandlede sprog, bliver processproget, såfremt ingen andre parter i sagen for appelkammeret ved kontoret/myndigheden gør indsigelse herimod inden for den frist, som fastsættes herfor af justitssekretæren efter indgivelsen af stævningen.

c) I tilfælde af, at en anden part i sagen for appelkammeret ved kontoret/myndigheden end sagsøgeren fremsætter en indsigelse mod sproget i stævningen, bliver sproget i den til Retten appellerede afgørelse processproget; i et sådant tilfælde foranlediger justitssekretæren stævningen oversat til processproget.

Artikel 46

Processprogets anvendelse

1. Processproget anvendes navnlig i parternes skriftlige og mundtlige indlæg, herunder de vedlagte bilag, samt i Rettens protokollater og afgørelser.

2. Ethvert dokument og bilag, der er affattet på et andet sprog end processproget, skal være vedlagt en oversættelse til processproget.

3. Hvor der er tale om omfangsrige dokumenter, kan oversættelsen begrænses til uddrag. Retsformanden kan dog til enhver tid af egen drift eller efter anmodning fra en part forlange en mere omfattende eller en fuldstændig oversættelse.

4. Uanset disse bestemmelser kan medlemsstaterne anvende deres eget officielle sprog, når de deltager i en sag, der verserer for Retten. Denne bestemmelse finder anvendelse på såvel skriftlige som mundtlige indlæg. Justitssekretæren foranlediger indlæggene oversat til processproget.

5. Retten kan tillade, at de stater, som er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt EFTA-Tilsynsmyndigheden anvender et andet af de i artikel 44 nævnte sprog end processproget, når de indtræder i en sag, der verserer for Retten. Denne bestemmelse finder anvendelse på såvel skriftlige som mundtlige indlæg. Justitssekretæren foranlediger indlæggene oversat til processproget.

6. Når vidner eller sagkyndige erklærer, at de ikke kan udtrykke sig tilstrækkeligt klart på et af de i artikel 44 nævnte sprog, kan retsformanden tillade, at de afgiver forklaring på et andet sprog. Justitssekretæren foranlediger forklaringen oversat til processproget.

7. Retsformanden kan ved ledelsen af forhandlingerne benytte sig af et andet af de i artikel 44 nævnte sprog end processproget; det samme gælder dommerne og i givet fald generaladvokaten, når de stiller spørgsmål, og generaladvokaten, når denne fremsætter forslag til afgørelse. Justitssekretæren foranlediger oversættelse til processproget.

Artikel 47

Justitssekretærens ansvar for oversættelser

Justitssekretæren foranlediger efter anmodning fra en af dommerne, generaladvokaten eller en part, at det, som er sagt eller skrevet under sagens behandling ved Retten, oversættes til de ønskede sprog blandt dem, der er nævnt i artikel 44.

Artikel 48

Sprogordning for Rettens publikationer

Rettens publikationer udfærdiges på de sprog, der er omhandlet i artikel 1 i Rådets forordning nr. 1.

Artikel 49

Retsgyldige tekster

Tekster affattet på processproget eller i givet fald på et andet sprog, som er tilladt i henhold til artikel 45 og 46, er retsgyldige.

TREDJE AFSNIT

DIREKTE SØGSMÅL

Artikel 50

Anvendelsesområde

Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse på direkte søgsmål som omhandlet i artikel 1.

Kapitel 1

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Første afdeling

Partsrepræsentation

Artikel 51

Pligt til at lade sig repræsentere

1. Parterne skal være repræsenteret ved befuldmægtigede eller advokater på de i statuttens artikel 19 fastsatte betingelser.

2. En advokat, som repræsenterer eller bistår en part, skal til Justitskontoret indlevere dokumentation for, at den pågældende har ret til at give møde for en domstol i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i EØS-aftalen.

3. Advokaterne skal, når den part, de repræsenterer, er en privat juridisk person, til Justitskontoret indlevere en fuldmagt udstedt af denne private juridiske person.

4. Hvis de i stk. 2 og 3 omhandlede dokumenter ikke indleveres, giver justitssekretæren den pågældende part en rimelig frist til at tilvejebringe disse. Sker dette ikke inden for den fastsatte frist, træffer Retten beslutning om, hvorvidt undladelsen af at overholde denne formforskrift skal medføre, at stævningen eller indlægget afvises.

Anden afdeling

Partsrepræsentanternes rettigheder og forpligtelser

Artikel 52

Privilegier, immuniteter og lettelser

1. Befuldmægtigede, rådgivere og advokater, der møder for Retten eller for en retsinstans, over for hvilken Retten har fremsat en retsanmodning, kan ikke retsforfølges på grund af deres mundtlige og skriftlige ytringer vedrørende sagen eller sagens parter.

2. Befuldmægtigede, rådgivere og advokater nyder desuden følgende privilegier og lettelser:

a) Ingen papirer eller dokumenter, der vedrører sagens behandling, kan gøres til genstand for ransagning eller beslaglæggelse. I tilfælde af tvist kan toldvæsenet eller politiet forsegle de pågældende papirer og dokumenter, som uden ophold skal fremsendes til Retten til gennemsyn i justitssekretærens og den pågældendes nærværelse.

b) Befuldmægtigede, rådgivere og advokater kan frit rejse i det omfang, det er nødvendigt for udøvelsen af deres hverv.

Artikel 53

Partsrepræsentanters legitimation

1. De privilegier, immuniteter og lettelser, der er nævnt i artikel 52, tilkommer kun befuldmægtigede, rådgivere og advokater, som forinden dokumenterer deres stilling på følgende måde:

a) befuldmægtigede ved et officielt dokument udstedt af fuldmagtsgiveren, som straks fremsender en genpart af dokumentet til justitssekretæren

b) advokater ved et legitimationsdokument, hvorved det attesteres, at de har ret til at give møde for en domstol i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i EØS-aftalen, og, såfremt den part, de repræsenterer, er en privat juridisk person, en fuldmagt udstedt af denne

c) rådgivere ved en fuldmagt udstedt af den part, de repræsenterer.

2. Rettens justitssekretær udsteder, hvis der er behov herfor, et legitimationsdokument til de pågældende. Et sådant dokument er kun gyldigt i en begrænset periode. Gyldigheden kan forlænges eller forkortes under hensyn til retsforhandlingernes varighed.

Artikel 54

Ophævelse af immuniteten

1. De i artikel 52 nævnte privilegier, immuniteter og lempelser indrømmes udelukkende af hensyn til sagens gennemførelse.

2. Retten kan ophæve immuniteten, når den finder, at dette ikke strider mod hensynet til sagens gennemførelse.

Artikel 55

Udelukkelse fra retsforhandlingerne

1. Hvis Retten finder, at en befuldmægtigets, en rådgivers eller en advokats optræden over for Retten, præsidenten, en dommer eller justitssekretæren er uforenelig med Rettens værdighed eller med retsplejehensyn, eller at en befuldmægtiget, en rådgiver eller en advokat misbruger sine beføjelser, giver Retten den pågældende meddelelse herom. Retten kan underrette de myndigheder, som den pågældende er undergivet. En genpart af skrivelsen til disse myndigheder sendes til den pågældende.

2. På samme grundlag kan Retten, efter at have hørt den pågældende, til enhver tid ved begrundet kendelse beslutte at udelukke en befuldmægtiget, en rådgiver eller en advokat fra retsforhandlingerne. Kendelsen kan fuldbyrdes straks.

3. Udelukkes en befuldmægtiget, en rådgiver eller en advokat fra retsforhandlingerne, udsættes disse indtil udløbet af den af retsformanden fastsatte frist, for at den pågældende part kan udpege en anden befuldmægtiget, rådgiver eller advokat.

4. Afgørelser truffet i medfør af denne artikel kan ophæves.

Artikel 56

Lærere ved højere læreanstalter

Bestemmelserne i denne afdeling finder anvendelse på de i statuttens artikel 19, stk. 7, omhandlede lærere ved højere læreanstalter.

Tredje afdeling

Forkyndelser

Artikel 57

Former for forkyndelse

1. Med forbehold for artikel 77, stk. 2, og artikel 80, stk. 1, sker de forkyndelser, som er foreskrevet i statutten og dette reglement, på foranledning af justitssekretæren i henhold til den i stk. 4 fastsatte fremgangsmåde eller pr. telefax.

2. Kan forkyndelsen af tekniske grunde eller på grund af dokumentets karakter eller omfang ikke ske i henhold til den i stk. 1 fastsatte fremgangsmåde, foretages den på den pågældende parts repræsentants adresse ved et rekommanderet brev med modtagelsesbevis af en genpart af det dokument, som skal forkyndes, eller ved aflevering af denne genpart med kvittering for modtagelsen. Modtageren underrettes herom ved den i stk. 4 fastsatte fremgangsmåde eller pr. telefax. Et rekommanderet brev anses i så fald for at være afleveret til modtageren den tiende dag efter indleveringen af brevet til postvæsenet på det sted, hvor Retten har sæde, medmindre det ved hjælp af modtagelsesbeviset godtgøres, at brevet er modtaget på et andet tidspunkt, eller modtageren inden for en frist på tre uger fra underretningen ved den i stk. 4 fastsatte fremgangsmåde eller pr. telefax meddeler justitssekretæren, at forkyndelsen ikke er nået frem til ham.

3. Justitssekretæren udfærdiger i henhold til stk. 2 genparter af det dokument, der skal forkyndes, og bekræfter genparternes rigtighed, medmindre genparterne hidrører fra parterne selv, jf. artikel 73, stk. 2.

4. Retten kan træffe afgørelse om, på hvilke betingelser et procesdokument kan forkyndes elektronisk. Denne afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Fjerde afdeling

Frister

Artikel 58

Beregning af frister

1. De procesfrister, som er fastsat i traktaterne, statutten og dette reglement, beregnes på følgende måde:

a) Såfremt en frist, der er udtrykt i dage, uger, måneder eller år, skal regnes fra det tidspunkt, hvor en begivenhed indtræffer, eller en handling foretages, medregnes den dag, hvor begivenheden indtræffer, eller handlingen foretages, ikke ved beregningen af fristen.

b) En frist, der er udtrykt i uger, måneder eller år, udløber ved udgangen af den dag, der i fristens sidste uge, måned eller år er samme ugedag eller dag i måneden som den dag, hvor den begivenhed er indtruffet, eller den handling er foretaget, fra hvilken fristen regnes; såfremt den dag, på hvilken en tidsfrist, der er udtrykt i måneder eller år, ville udløbe, ikke forekommer i fristens sidste måned, udløber fristen med udgangen af månedens sidste dag.

c) Såfremt en frist er udtrykt i måneder og dage, tages der først hensyn til hele måneder, dernæst til dage.

d) Ved beregningen af fristerne medregnes lørdage, søndage og lovbestemte fri- og helligdage.

e) Fristerne løber også i retsferierne.

2. Ville fristen udløbe på en lørdag, søndag eller lovbestemt fri- eller helligdag, udløber den først ved udgangen af den følgende hverdag.

3. Den af Domstolen udfærdigede liste over lovbestemte fri- eller helligdage, som offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, gælder for Retten.

Artikel 59

Søgsmål til prøvelse af en retsakt fra en institution, der er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*

Når fristen for anlæggelse af søgsmål til prøvelse af en institutions retsakter løber fra tidspunktet for offentliggørelsen af denne retsakt i *Den Europæiske Unions Tidende*, regnes fristen i overensstemmelse med artikel 58, stk. 1, litra a), fra udløbet af fjortendedagen efter datoen for denne offentliggørelse.

Artikel 60

Afstandsfrist

Procesfristerne forlænges med en fast afstandsfrist på ti dage.

Artikel 61

Fastsættelse og forlængelse af frister

1. Frister fastsat i medfør af dette reglement kan forlænges af den myndighed, der har fastsat dem.

2. Retsformanden kan bemyndige justitssekretæren til at træffe de afgørelser om fastsættelse eller forlængelse af visse frister, som i henhold til dette reglement henhører under retsformandens kompetence.

Artikel 62

Procesdokumenter indleveret efter fristens udløb

Et procesdokument, der indleveres til Justitskontoret efter udløbet af den frist, som er fastsat af retsformanden eller justitssekretæren i medfør af dette reglement, kan kun antages, hvis retsformanden har truffet bestemmelse herom.

Femte afdeling

Retsforhandlingernes forløb og sagsbehandlingen

Artikel 63

Retsforhandlingernes forløb

Retsforhandlingerne for Retten omfatter en skriftlig og en mundtlig del, medmindre andet fremgår af særlige bestemmelser i statutten eller dette reglement.

Artikel 64

Retsforhandlingernes kontradiktoriske karakter

Retten tager kun hensyn til processkrifter og procesdokumenter, som parternes repræsentanter har kunnet gøre sig bekendt med, og som de har kunnet fremsætte bemærkninger til, jf. dog bestemmelserne i artikel 68, stk. 4, artikel 104, artikel 105, stk. 8, samt artikel 144, stk. 7.

Artikel 65

Forkyndelse af procesdokumenterne og af de afgørelser, der træffes under sagens behandling

1. Med forbehold af bestemmelserne i artikel 68, stk. 4, artikel 103-105 samt artikel 144, stk. 7, bliver procesdokumenterne og de dokumenter, som indgår i sagsakterne, forkyndt for parterne.

2. Justitssekretæren foranlediger, at parterne får kendskab til de afgørelser, der træffes under sagens behandling, og som indgår i sagsakterne.

Artikel 66

Anonymitet og udeladelse af bestemte oplysninger i forhold til offentligheden

Retten kan på begrundet anmodning herom fra en part ved særskilt retsakt eller af egen drift udelade navnet på en part i sagen eller navnet på andre personer, der er nævnt i forbindelse med proceduren, eller visse andre oplysninger, som er givet i dokumenter vedrørende sagen, og som offentligheden har adgang til, såfremt legitime årsager kan begrunde, at en persons identitet eller indholdet af disse oplysninger holdes fortrolige.

Artikel 67

Rækkefølgen for behandlingen af sagerne

1. Retten pådømmer de sager, som er indbragt for den, i den rækkefølge, de er klar til at blive optaget til behandling.

2. Retsformanden kan i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en sag skal pådømmes forud for andre.

Artikel 68

Forening af sager

1. Flere sager, der har samme genstand, kan, fordi de har forbindelse med hinanden, af Rettens egen drift eller efter anmodning fra en hovedpart til enhver tid forenes med henblik på retsforhandlingernes skriftlige eller mundtlige del, hver for sig eller samtidig, eller med henblik på den afgørelse, hvorved sagens behandling afsluttes.

2. Beslutning om forening af sager træffes af retsformanden. Inden denne beslutning fastsætter retsformanden en frist for hovedparterne til at fremsætte deres bemærkninger til en eventuel forening af sagerne, når parterne endnu ikke har udtalt sig herom.

3. Forenede sager kan adskilles efter fremgangsmåden i stk. 2.

4. I forenede sager kan enhver af parterne på Justitskontoret få adgang til akterne i de sager, som er omfattet af foreningen. Efter anmodning fra en part kan retsformanden dog ved kendelse undlade at give adgang til visse oplysninger i sagsakterne, der er fortrolige.

5. Uanset stk. 4 skal de procesdokumenter, der indgår i sagsakterne i de sager, som er forenet, forkyndes for parterne i de forenede sager, hvis disse parters repræsentanter anmoder herom og har givet samtykke til den i artikel 57, stk. 4, omhandlede form for forkyndelse.

Artikel 69

Udsættelse af sagen

Uden at dette berører anvendelsen af artikel 163 kan en verserende sag udsættes:

a) i de tilfælde, der er nævnt i statuttens artikel 54, stk. 3

b) når der til Domstolen er iværksat appel af en afgørelse fra Retten, som afgør en del af en sags realitet, hvorved der tages stilling til en indsigelse mod Rettens kompetence eller til en påstand om afvisning af sagen, eller hvorved en begæring om intervention ikke tages til følge

c) efter anmodning fra en hovedpart med den anden hovedparts samtykke

d) i andre særlige tilfælde, når retsplejehensyn tilsiger dette.

Artikel 70

Udsættelse og genoptagelse

1. Beslutningen om at udsætte en sag træffes af retsformanden. Inden beslutningen fastsætter retsformanden en frist for hovedparterne til at fremsætte deres bemærkninger til en eventuel udsættelse af sagen, når parterne endnu ikke har udtalt sig herom.

2. Beslutningen om genoptagelse af sagens behandling inden udløbet af udsættelsen eller som omhandlet i artikel 71, stk. 3, træffes efter fremgangsmåden i stk. 1.

Artikel 71

Udsættelsens varighed og virkninger

1. Udsættelsen har virkning fra den dato, der er angivet i beslutningen om udsættelse, eller, hvis der ikke er angivet en dato, fra beslutningens dato.

2. Så længe udsættelsen varer, afbrydes samtlige procesfrister, bortset fra den i artikel 143, stk. 1, fastsatte frist for at fremsætte anmodning om intervention.

3. Når det ikke i beslutningen om udsættelse er fastsat, hvornår udsættelsen udløber, udløber den på den dato, der er angivet i beslutningen om genoptagelse af sagens behandling, eller, hvis der ikke er angivet en sådan dato, på beslutningens dato.

4. Fra den dato, hvor sagens behandling genoptages efter en udsættelse, erstattes de afbrudte procesfrister med nye frister, som løber fra datoen for denne genoptagelse.

Kapitel 2

PROCESDOKUMENTER

Artikel 72

Fælles bestemmelser om indlevering af processkrifter

1. Processkrifter indleveres til Justitskontoret enten i papirform, i givet fald efter fremsendelse pr. telefax af en genpart af det originale processkrift i overensstemmelse med artikel 73, stk. 3, eller ved den fremgangsmåde, der er fastsat i den afgørelse, som Retten har truffet i medfør af artikel 74.

2. Ethvert processkrift dateres. Datoen og klokkeslættet i Storhertugdømmet Luxembourg for indleveringen til Justitskontoret er afgørende for beregningen af procesfristerne.

3. Ethvert processkrift skal være vedlagt de påberåbte dokumenter samt en fortegnelse over disse.

4. Er et dokument på grund af sit omfang kun vedlagt processkriftet i uddrag, skal dokumentet i sin helhed eller en fuldstændig genpart indleveres til Justitskontoret.

5. Institutionerne skal inden for de frister, der er fastsat af retsformanden, fremlægge oversættelser af ethvert processkrift til de andre sprog, der er nævnt i artikel 1 i Rådets forordning nr. 1.

Artikel 73

Indlevering af et processkrift i papirform til Justitskontoret

1. Det originale eksemplar i papirform af ethvert processkrift skal være egenhændigt underskrevet af partens befuldmægtigede eller advokat.

2. Med processkriftet og de heri nævnte bilag skal indleveres tre genparter til brug for Retten og en genpart til hver af parterne i sagen. Genparternes rigtighed bekræftes af den part, der indleverer dem.

3. Ved afgørelsen af, om procesfristerne er overholdt, gælder den dato og det klokkeslæt, hvor en fuldstændig genpart af det underskrevne originaleksemplar af et processkrift, herunder den i artikel 72, stk. 3, omhandlede fortegnelse over de påberåbte dokumenter, når frem til Justitskontoret pr. telefax, uanset artikel 72, stk. 2, andet punktum, såfremt det underskrevne originaleksemplar af processkriftet og de i stk. 2 omhandlede bilag og genparter indleveres til Justitskontoret senest ti dage senere. Artikel 60 finder ikke anvendelse ved beregningen af fristen på ti dage.

Artikel 74

Elektronisk indlevering

Retten kan ved afgørelse fastsætte de betingelser, hvorunder et processkrift, som er fremsendt elektronisk til Justitskontoret, anses for at være originaleksemplaret af dette processkrift. Denne afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 75

Processkrifters længde

1. Retten fastsætter i overensstemmelse med artikel 224 den maksimale længde af de skriftlige indlæg, som indgives inden for rammerne af dette afsnit.

2. Overskridelse af den maksimale længde af de skriftlige indlæg kan kun tillades af retsformanden i de sager, der retligt eller faktisk er særligt komplekse.

Kapitel 3

RETSFORHANDLINGERNES SKRIFTLIGE DEL

Artikel 76

Stævningens indhold

Stævning, der udtages i henhold til statuttens artikel 21, skal indeholde:

a) sagsøgerens navn og adresse

b) angivelse af sagsøgerens repræsentants stilling og adresse

c) angivelse af sagsøgte

d) søgsmålets genstand, de anbringender og argumenter, der gøres gældende, samt en kortfattet fremstilling af anbringenderne

e) sagsøgerens påstande

f) i givet fald de beviser eller en angivelse af de beviser, der påberåbes.

Artikel 77

Oplysninger vedrørende forkyndelser

1. Til brug under sagen skal det i stævningen angives, om den fremgangsmåde med henblik på forkyndelse, som sagsøgerens repræsentant indvilliger i, er den i artikel 57, stk. 4, omhandlede fremgangsmåde eller forkyndelse pr. telefax.

2. Opfylder stævningen ikke de i stk. 1 omhandlede krav, sker alle forkyndelser for den pågældende part i sagen, så længe stævningen ikke er berigtiget, ved rekommanderet brev til partsrepræsentanten. Forskriftsmæssig forkyndelse anses for i givet fald at være sket ved indleveringen af det rekommanderede brev til postvæsenet på det sted, hvor Retten har sæde.

Artikel 78

Bilag til stævningen

1. Med stævningen skal i givet fald indleveres de dokumenter, som er angivet i statuttens artikel 21, stk. 2.

2. En stævning, der udtages i henhold til en voldgiftsbestemmelse, som indeholdes i en af Unionen eller i en på dets vegne indgået offentligretlig eller privatretlig aftale, jf. artikel 272 TEUF, skal være vedlagt et eksemplar af den aftale, hvori bestemmelsen er indeholdt.

3. Er sagsøgeren en privat juridisk person, skal stævningen være ledsaget af et nyere bevis for, at den pågældende består som juridisk person (udskrift af handelsregistret, udskrift af selskabs- eller foreningsregistret eller ethvert andet officielt dokument).

4. Med stævningen skal indleveres de i artikel 51, stk. 2 og 3, omhandlede dokumenter.

5. Opfylder stævningen ikke kravene i stk. 1-4, giver justitssekretæren sagsøgeren en rimelig frist til at tilvejebringe de ovenfor nævnte dokumenter. Sker dette ikke inden for den fastsatte frist, beslutter Retten, om undladelsen af at overholde disse formforskrifter skal medføre, at sagen afvises.

Artikel 79

Meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende*

Der offentliggøres en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende* med angivelse af datoen for indlevering af stævningen, hovedparternes navne, de nedlagte påstande samt de fremsatte anbringender og væsentligste argumenter.

Artikel 80

Forkyndelse af stævningen

1. Stævningen forkyndes for sagsøgte ved et rekommanderet brev med modtagelsesbevis af en bekræftet genpart af stævningen eller ved aflevering af denne genpart med kvittering for modtagelsen. Har sagsøgte forinden indvilliget i, at stævningerne fremsendes til den pågældende ved den i artikel 57, stk. 4, fastsatte fremgangsmåde eller pr. telefax, kan forkyndelsen af stævningen ske ved denne fremgangsmåde.

2. I de i artikel 78, stk. 5, nævnte tilfælde sker forkyndelsen, så snart forholdet er berigtiget, eller Retten har fastslået, at stævningen ikke skal afvises på grund af tilsidesættelse af de i artiklen fastsatte forskrifter.

Artikel 81

Svarskrift

1. Inden to måneder efter stævningens forkyndelse skal sagsøgte indgive sit svarskrift. Dette skal indeholde:

a) sagsøgtes navn og adresse

b) angivelse af sagsøgtes repræsentants stilling og adresse

c) de anbringender og argumenter, der gøres gældende

d) sagsøgtes påstande

e) i givet fald de beviser eller en angivelse af de beviser, der påberåbes.

2. Artikel 77 og artikel 78, stk. 3-5, finder anvendelse på svarskriftet.

3. I undtagelsestilfælde kan den i stk. 1 nævnte frist efter behørigt begrundet anmodning fra sagsøgte forlænges af retsformanden.

Artikel 82

Fremsendelse af dokumenter

Såfremt Europa-Parlamentet, Rådet eller Europa-Kommissionen ikke er parter i sagen, sender Retten dem en genpart af stævningen og svarskriftet, men ikke bilagene til disse dokumenter, således at de kan konstatere, om det i henhold til artikel 277 TEUF gøres gældende, at en af deres retsakter ikke kan finde anvendelse.

Artikel 83

Replik og duplik

1. Stævningen og svarskriftet kan suppleres med en replik fra sagsøgeren og en duplik fra sagsøgte, medmindre Retten bestemmer, at der ikke er behov for yderligere skriftveksling, fordi indholdet af sagsakterne er tilstrækkeligt omfattende.

2. Når Retten beslutter, at der ikke er behov for yderligere skriftveksling, kan den fortsat give hovedparterne tilladelse til at supplere sagsakterne, såfremt sagsøgeren indgiver en begrundet anmodning herom inden for en frist på to uger fra forkyndelsen af beslutningen.

3. Retsformanden fastsætter fristerne for indlevering af disse processkrifter. Retsformanden kan præcisere, hvilke spørgsmål replikken og duplikken bør omhandle.

Kapitel 4

ANBRINGENDER, BEVISER OG TILPASNING AF STÆVNINGEN

Artikel 84

Nye anbringender

1. Nye anbringender må ikke fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne.

2. I givet fald fremsættes de nye anbringender i forbindelse med den yderligere skriftveksling og identificeres som sådan. Når retlige eller faktiske omstændigheder, der begrunder fremsættelsen af nye anbringender, kommer frem efter den yderligere skriftveksling, eller efter at det er blevet besluttet ikke at tillade en sådan skriftveksling, fremsætter den pågældende hovedpart de nye anbringender, så snart vedkommende får kendskab til disse forhold.

3. Uden at det berører Rettens afgørelse af spørgsmålet, om de nye anbringender kan antages til realitetsbehandling, giver retsformanden de øvrige parter lejlighed til at svare på disse anbringender.

Artikel 85

Beviser

1. Beviserne fremlægges eller anføres i forbindelse med den første udveksling af processkrifter.

2. Hovedparterne kan i forbindelse med replikken og duplikken fremlægge eller anføre yderligere beviser til støtte for deres anbringender, forudsat at den forsinkede påberåbelse af beviserne begrundes.

3. Hovedparterne kan i undtagelsestilfælde fremlægge eller anføre yderligere beviser, inden retsforhandlingernes mundtlige del er afsluttet eller inden Rettens beslutning om at træffe afgørelse, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del, forudsat at den forsinkede påberåbelse af beviserne begrundes.

4. Uden at det berører Rettens afgørelse af spørgsmålet, om de i medfør af stk. 2 og 3 fremsatte beviser kan antages til realitetsbehandling, giver retsformanden de øvrige parter lejlighed til at tage stilling hertil.

Artikel 86

Tilpasning af stævningen

1. Når en retsakt, der påstås annulleret, bliver erstattet af eller ændret ved en anden retsakt med samme genstand, kan sagsøgeren, inden retsforhandlingernes mundtlige del afsluttes, eller inden Rettens beslutning om at træffe afgørelse, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del, tilpasse stævningen for at tage hensyn til dette nye forhold.

2. Tilpasning af stævningen skal foretages i et særskilt dokument og inden for den i artikel 263, stk. 6, TEUF fastsatte frist, hvor der kan nedlægges påstand om annullation af den retsakt, som begrunder en tilpasning af stævningen.

3. Anmodningen om tilpasning skal indeholde:

a) de tilpassede påstande

b) om fornødent de tilpassede anbringender og argumenter

c) om fornødent de beviser, der er knyttet til tilpasningen af påstandene.

4. Anmodningen om tilpasning skal være ledsaget af den retsakt, som begrunder tilpasningen af stævningen. Såfremt denne retsakt ikke er blevet fremlagt, giver justitssekretæren sagsøgeren en rimelig frist til at tilvejebringe den. Sker dette ikke inden for den fastsatte frist, beslutter Retten, om undladelsen af at overholde dette krav skal medføre, at anmodningen om tilpasning skal afvises.

5. Uden at det berører Rettens afgørelse af spørgsmålet, om anmodningen om tilpasning kan antages til realitetsbehandling, giver retsformanden sagsøgte en frist til at fremsætte bemærkninger til anmodningen.

6. I givet fald giver retsformanden intervenienterne en frist til at supplere deres interventionsindlæg i lyset af anmodningen om tilpasning af stævningen og af sagsøgtes bemærkninger hertil. I denne forbindelse bliver disse skrifter forkyndt samtidig for intervenienterne.

Kapitel 5

FORELØBIG RAPPORT

Artikel 87

Foreløbig rapport

1. Når retsforhandlingernes skriftlige del er afsluttet, fastsætter retsformanden den dato, på hvilken den refererende dommer skal forelægge Retten en foreløbig rapport.

2. Den foreløbige rapport skal indeholde en analyse af de relevante faktiske og retlige spørgsmål, som er blevet rejst ved søgsmålet, og forslag om, hvorvidt sagen kræver foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse eller bevisoptagelse, om afholdelsen af retsforhandlingernes mundtlige del samt om eventuel henvisning af sagen til den store afdeling eller til en afdeling med et andet antal dommere, og om eventuel henvisning til en enkelt dommer.

3. Retten træffer afgørelse om, hvorvidt den refererende dommers forslag skal følges, og i givet fald om, hvorvidt retsforhandlingernes mundtlige del skal indledes.

Kapitel 6

FORANSTALTNINGER MED HENBLIK PÅ SAGENS TILRETTELÆGGELSE OG BEVISOPTAGELSE

Artikel 88

Almindelige bestemmelser

1. Retten kan enten af egen drift eller på anmodning fra en hovedpart træffe bestemmelse om eller foretage ændringer i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse eller bevisoptagelse på et hvilket som helst tidspunkt i sagen.

2. Den i stk. 1 omhandlede anmodning skal præcist angive genstanden for de foranstaltninger, der anmodes om, og begrundelsen for disse foranstaltninger. Når anmodningen fremsættes efter den første skriftveksling, skal den part, der indleverer anmodningen, angive grundene til, at den pågældende ikke har kunnet indlevere den før.

3. Når en anmodning om foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse eller bevisoptagelse bliver fremsat, giver retsformanden de øvrige parter lejlighed til at fremsætte bemærkninger til anmodningen.

Første afdeling

Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse

Artikel 89

Formål

1. Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse tilsigter at tilvejebringe de bedst mulige betingelser for sagens fremme, retsforhandlingernes forløb og bilæggelse af tvister.

2. Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse har navnlig til formål:

a) at sikre, at den skriftlige og den mundtlige forhandling i sagen forløber bedst muligt, og at lette bevisoptagelsen

b) at afklare de punkter, på hvilke parterne bør uddybe deres argumentation, eller på hvilke der er behov for bevisoptagelse

c) at præcisere indholdet af parternes påstande, anbringender og argumenter og at afklare, hvilke spørgsmål der er omtvistede mellem parterne

d) at fremme forligsmæssig løsning af tvister.

3. Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse kan bl.a. bestå i:

a) at stille spørgsmål til parterne

b) at opfordre parterne til at udtale sig skriftligt eller mundtligt om visse aspekter af tvisten

c) at anmode parterne eller de i statuttens artikel 24, stk. 2, omhandlede tredjemænd om oplysninger

d) at anmode parterne om fremlæggelse af aktstykker vedrørende sagen

e) at indkalde parterne til møder.

4. Når der afholdes en mundtlig forhandling, anmoder Retten, så vidt muligt, parterne om at koncentrere deres mundtlige indlæg om et eller flere nærmere afgrænsede spørgsmål.

Artikel 90

Fremgangsmåde

1. Retten træffer bestemmelse om foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse.

2. Bestemmer Retten, at der skal vedtages foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, og iværksætter Retten ikke selv disse foranstaltninger, overlader den dette til den refererende dommer.

Anden afdeling

Bevisoptagelse

Artikel 91

Formål

Uden at dette berører statuttens artikel 24 og 25 kan følgende bevismidler anvendes:

a) afgivelse af partsforklaring

b) anmodning til en part om oplysninger eller fremlæggelse af ethvert dokument vedrørende sagen

c) fremlæggelse af dokumenter, som en institution har givet afslag på aktindsigt i, under et søgsmål vedrørende lovligheden af dette afslag

d) vidneførsel

e) indhentelse af sagkyndige erklæringer

f) besigtigelse.

Artikel 92

Fremgangsmåde

1. Retten angiver ved kendelse, hvilke bevismidler den finder hensigtsmæssige, og hvilke faktiske omstændigheder der skal bevises.

2. Inden Retten træffer bestemmelse om anvendelse af de i artikel 91, litra d)-f), nævnte bevismidler, høres parterne.

3. Der kan kun træffes bestemmelse om bevisoptagelse som omhandlet i artikel 91, litra b), når den af foranstaltningen berørte part ikke har efterkommet en med dette formål forinden vedtaget foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, eller når den af foranstaltningen berørte part udtrykkeligt anmoder herom og begrunder nødvendigheden af en sådan foranstaltning i form af en kendelse om bevisoptagelse. Det kan i kendelsen om bevisoptagelse være fastsat, at parternes repræsentanter kun på Justitskontoret kan få adgang til de oplysninger og dokumenter, som Retten har modtaget som følge af denne kendelse, og at der ikke må tages kopier heraf.

4. Beslutter Retten, at der skal ske bevisoptagelse, og foranstalter den ikke selv denne bevisoptagelse, overlader den dette til den refererende dommer.

5. Generaladvokaten tager del i bevisoptagelsen.

6. Parterne kan overvære bevisoptagelsen.

7. Adgangen til at føre modbevis og til at fremkomme med nye beviser bevares.

Artikel 93

Indkaldelse af vidner

1. Retten indkalder ved kendelse som omhandlet i artikel 92, stk. 1, de vidner, den finder det nødvendigt at afhøre. Kendelsen skal angive:

a) vidnernes navn, stilling og adresse

b) dato og sted for afhøringen

c) angivelse af de faktiske omstændigheder, der skal bevises, og af de vidner, som skal afhøres om hver enkelt af disse faktiske omstændigheder.

2. Retten indkalder vidnerne, i givet fald efter at der er sket indbetaling af det i artikel 100, stk. 1, omhandlede beløb.

Artikel 94

Afgivelse af vidneforklaring

1. Efter at vidnernes identitet er fastslået, meddeler retsformanden dem, at de skal bekræfte rigtigheden af deres forklaring på den måde, der er angivet i stk. 5 og i artikel 97.

2. Vidnerne afgiver forklaring for Retten; parterne skal indkaldes hertil. Når forklaringen er afgivet, kan retsformanden efter anmodning fra en af parterne eller af egen drift stille spørgsmål til vidnerne.

3. Dommerne og generaladvokaten har en tilsvarende adgang til at stille spørgsmål til vidnerne.

4. Med retsformandens tilladelse kan parternes repræsentanter stille spørgsmål til vidnerne.

5. Vidnet skal efter at have afgivet forklaring, jf. dog artikel 97, aflægge følgende ed:

»Jeg sværger, at jeg har sagt sandheden, hele sandheden og kun sandheden.«

6. Retten kan efter at have hørt hovedparterne fritage vidnet for at aflægge ed.

Artikel 95

Vidners forpligtelser

1. Vidner, der er lovligt indkaldt, har pligt til at give møde.

2. Når et vidne, der er lovligt indkaldt, uden gyldig grund underlader at give møde for Retten, kan denne pålægge vidnet en bøde på indtil 5 000 EUR samt ved kendelse bestemme, at der skal foretages ny indkaldelse for vidnets egen regning.

3. En tilsvarende bøde kan pålægges et vidne, som uden gyldig grund nægter at afgive forklaring eller aflægge ed.

Artikel 96

Sagkyndige erklæringer

1. Den kendelse, hvorved den sagkyndige udpeges, skal nøje angive dennes opgave og fastsætte en frist for erklæringens afgivelse.

2. Efter at erklæringen er afgivet og forkyndt for parterne, kan Retten ved kendelse bestemme, at den sagkyndige skal afgive forklaring; parterne skal indkaldes hertil. Retsformanden kan efter anmodning fra en af parterne eller af egen drift stille spørgsmål til den sagkyndige.

3. Dommerne og generaladvokaten har en tilsvarende adgang til at stille spørgsmål til den sagkyndige.

4. Med retsformandens tilladelse kan parternes repræsentanter stille spørgsmål til den sagkyndige.

5. Efter afgivelsen af erklæringen aflægger den sagkyndige, jf. dog artikel 97, følgende ed for Retten:

»Jeg sværger, at jeg har udført mit hverv samvittighedsfuldt og upartisk.«

6. Retten kan efter at have hørt hovedparterne fritage den sagkyndige for at aflægge ed.

Artikel 97

Vidnernes og de sagkyndiges edsaflæggelse

1. Retsformanden pålægger de personer, der skal aflægge ed for Retten som vidner eller sagkyndige, at tale sandhed og udføre deres hverv samvittighedsfuldt og upartisk og henleder deres opmærksomhed på de strafferetlige følger, en tilsidesættelse af denne pligt kan have i henhold til deres nationale lovgivning.

2. Vidnerne og de sagkyndige aflægger ed som omhandlet i henholdsvis artikel 94, stk. 5, og artikel 96, stk. 5, eller under de former, der er fastsat i deres nationale lovgivning.

Artikel 98

Vidnernes eller de sagkyndiges edsbrud

1. Har et vidne eller en sagkyndig for Retten afgivet falsk forklaring under ed, kan Retten beslutte at anmelde dette til den i tillægsreglementet til Domstolens procesreglement nævnte kompetente myndighed i den medlemsstat, hvis domstole har kompetencen for så vidt angår strafferetlig forfølgning.

2. Rettens beslutning herom fremsendes ved justitssekretærens foranstaltning. I beslutningen angives de faktiske forhold og omstændigheder, der danner grundlag for anmeldelsen.

Artikel 99

Indsigelse mod et vidne eller en sagkyndig

1. Hvis en part gør indsigelse mod et vidne eller en sagkyndig på grund af uegnethed, uværdighed eller af andre grunde, eller hvis et vidne eller en sagkyndig nægter at afgive forklaring eller aflægge ed, afgøres spørgsmålet af Retten.

2. Indsigelse mod et vidne eller en sagkyndig skal fremsættes inden for en frist af to uger efter forkyndelsen af den kendelse, hvorved vidnet indkaldes, eller den sagkyndige udpeges, ved et dokument, hvori grundene til indsigelsen og beviserne for dennes berettigelse anføres.

Artikel 100

Udgifter til vidneførsel og indhentelse af sagkyndig erklæring

1. Når Retten bestemmer, at der skal ske vidneførsel eller indhentes en sagkyndig erklæring, kan den forlange, at hovedparterne eller en af disse skal indbetale et beløb til dækning af udgifterne i forbindelse med vidneførslen eller indhentelsen af den sagkyndige erklæring.

2. Vidner og sagkyndige har krav på godtgørelse af deres rejse- og opholdsudgifter. Rettens kasse kan yde dem forskud til afholdelse af disse udgifter.

3. Vidner har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og de sagkyndige har krav på vederlag for deres arbejde. Disse beløb udbetales af Rettens kasse til vidnerne og de sagkyndige, når de har opfyldt deres pligter eller udført deres hverv.

Artikel 101

Retsanmodning

1. Retten kan på hovedparternes begæring eller af egen drift fremsætte retsanmodning om afhøring af vidner eller sagkyndige.

2. Retsanmodninger fremsættes ved kendelse, der skal angive vidnernes og de sagkyndiges navn, stilling og adresse, de faktiske omstændigheder, som vidnerne eller de sagkyndige ønskes afhørt om, samt indeholde oplysning om parterne, deres repræsentanter og deres adresse og en kort beskrivelse af søgsmålets genstand.

3. Justitssekretæren sender kendelsen til den i tillægsreglementet til Domstolens procesreglement nævnte kompetente myndighed i den medlemsstat, på hvis område afhøringen af vidner eller sagkyndige ønskes foretaget. I givet fald vedlægger justitssekretæren en oversættelse til det eller de officielle sprog i den pågældende medlemsstat.

4. Den i henhold til stk. 3 udpegede myndighed fremsender kendelsen til den domsmyndighed, der har kompetencen i henhold til den nationale lovgivning.

5. Den kompetente domsmyndighed udfører retsanmodningen i overensstemmelse med den nationale lovgivnings bestemmelser. Efter udførelsen tilbagesender den kompetente domsmyndighed kendelsen, hvorved anmodningen fremsattes, dokumenterne vedrørende den udførte retsanmodning og en opgørelse over omkostningerne til den i henhold til stk. 3 udpegede myndighed. Disse dokumenter sendes til justitssekretæren.

6. Dokumenterne oversættes til processproget ved justitssekretærens foranstaltning.

7. Omkostningerne i forbindelse med retsanmodningen afholdes af Retten, som i givet fald kan pålægge hovedparterne at betale dem.

Artikel 102

Protokollat fra forberedende retsmøder med henblik på bevisoptagelse

1. Justitssekretæren optager et protokollat for hvert forberedende retsmøde, der afholdes med henblik på bevisoptagelse. Protokollatet underskrives af retsformanden og af justitssekretæren. Det har retsvirkning som autentisk bevis.

2. Protokollatet fra forberedende retsmøder, hvor der er afgivet forklaring af vidner eller sagkyndige, underskrives af retsformanden eller den refererende dommer, som har forestået bevisoptagelsen, samt af justitssekretæren. Forinden skal der gives vidnet eller den sagkyndige lejlighed til at gennemlæse protokollatet og underskrive det.

3. Protokollatet forkyndes for parterne.

Tredje afdeling

Behandling af fortrolige oplysninger, dokumenter og bilag, der fremlægges som led i bevisoptagelsen

Artikel 103

Behandling af fortrolige oplysninger og dokumenter

1. Når Retten på grundlag af retlige og faktiske omstændigheder, der gøres gældende af en hovedpart, skal undersøge den fortrolige karakter i forhold til den anden hovedpart af visse oplysninger eller dokumenter, der er fremlagt for den som led i bevisoptagelsen som omhandlet i artikel 91, litra b), og som kan tænkes at være relevant for afgørelsen af sagen, videregives disse oplysninger eller dokumenter ikke til denne anden part under undersøgelsen.

2. Når Retten på grundlag af undersøgelsen i henhold til stk. 1 konkluderer, at visse oplysninger eller dokumenter, der er fremlagt for den, er relevante for afgørelsen af sagen, og i forhold til den anden hovedpart er af fortrolig karakter, afvejer Retten denne fortrolige karakter og de krav, der udspringer af retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, navnlig iagttagelsen af kontradiktionsprincippet.

3. Efter afvejningen som omhandlet i stk. 2 kan Retten beslutte at videregive de fortrolige oplysninger eller dokumenter til den anden hovedpart, efter omstændighederne ved at betinge udleveringen heraf af, at der gives tilsagn om iagttagelsen af konkrete forpligtelser, eller at de ikke bliver videregivet, idet der i en begrundet kendelse fastsættes nærmere bestemmelse om, hvorledes denne anden hovedpart i videst muligt omfang skal kunne fremsætte sine bemærkninger, eventuelt ved at det anordnes, at en ikke-fortrolig udgave eller et ikke-fortroligt sammendrag af oplysningerne eller dokumenterne, som gengiver deres væsentligste indhold, skal fremlægges.

4. Den procesordning, der er fastsat i denne artikel, finder ikke anvendelse på de tilfælde, der er omhandlet i artikel 105.

Artikel 104

Dokument, som en institution har givet afslag på aktindsigt i

Når et dokument, som en institution har givet afslag på aktindsigt i, som følge af bevisoptagelse som omhandlet i artikel 91, litra c), er blevet fremlagt for Retten under et søgsmål vedrørende lovligheden af dette afslag, tilstilles dette dokument ikke de øvrige parter.

Kapitel 7

OPLYSNINGER ELLER DOKUMENTER, DER VEDRØRER TVINGENDE HENSYN VEDRØRENDE UNIONENS ELLER EN ELLER FLERE AF DENS MEDLEMSSTATERS SIKKERHED ELLER VARETAGELSEN AF DERES INTERNATIONALE FORBINDELSER

Artikel 105

Behandlingen af oplysninger eller dokumenter, der vedrører tvingende hensyn vedrørende Unionens eller en eller flere af dens medlemsstaters sikkerhed eller varetagelsen af deres internationale forbindelser

1. Når en hovedpart, uanset kontradiktionsprincippet, der er fastsat i artikel 64, hvoraf det fremgår, at alle oplysninger og dokumenter videregives i det hele mellem parterne, har til hensigt at støtte sine påstande på visse oplysninger eller dokumenter, samtidig med at det gøres gældende, at deres videregivelse vil bringe Unionens eller en eller flere af dens medlemsstaters sikkerhed eller varetagelsen af deres internationale forbindelser i fare, skal denne hovedpart fremlægge disse oplysninger eller dokumenter i et særskilt dokument. Denne fremlæggelse skal ledsages af en anmodning om fortrolig behandling af disse oplysninger eller dokumenter, som angiver de tvingende hensyn, der begrunder, at de — udelukkende i det omfang situationen begrunder det — fortsat skal være fortrolige, og som er til hinder for, at de videregives til den anden hovedpart. Anmodningen om fortrolig behandling skal ligeledes fremlægges i et særskilt dokument og indeholder ingen fortrolige oplysninger. Når de oplysninger eller dokumenter, der er omfattet af anmodningen om fortrolig behandling, er fremsendt til hovedparten af en eller flere medlemsstater, kan de tvingende hensyn, som hovedparten har anført for at begrunde en fortrolig behandling heraf, omfatte de af den pågældende medlemsstat eller de pågældende medlemsstater anførte hensyn.

2. Retten kan anmode om fremlæggelsen af oplysninger eller dokumenter, hvis fortrolige karakter støttes på de i stk. 1 omhandlede hensyn, som et led i bevisoptagelsen. I tilfælde af at dette nægtes, fastslår Retten dette udtrykkeligt. Som en undtagelse til artikel 103 er det den procesordning, der er fastsat i nærværende artikel, der finder anvendelse på disse oplysninger eller dokumenter, der fremlægges som et led i bevisoptagelsen.

3. Ved undersøgelsen af, om de oplysninger eller dokumenter, der er fremlagt af en hovedpart i henhold til stk. 1 eller 2, er relevante for sagens afgørelse, og af deres fortrolige karakter i forhold til den anden hovedpart, videregives disse oplysninger eller dokumenter ikke til denne anden hovedpart.

4. Når Retten efter den i stk. 3 nævnte undersøgelse beslutter, at de fremlagte oplysninger eller dokumenter er relevante for sagens afgørelse og ikke er af fortrolig karakter i forbindelse med sagen for Retten, anmoder den den berørte part om tilladelse til at videregive disse oplysninger eller dokumenter til den anden hovedpart. Hvis den berørte part modsætter sig en sådan videregivelse inden for en af retsformanden fastsat frist, eller hvis der ikke foreligger noget svar fra den berørte part inden udløbet af denne frist, tages der ikke hensyn til disse oplysninger eller dokumenter med henblik på sagens afgørelse, og de returneres til parten.

5. Når Retten efter den i stk. 3 nævnte undersøgelse beslutter, at visse af de fremlagte oplysninger eller dokumenter er relevante for sagens afgørelse og er af fortrolig karakter i forhold til den anden hovedpart, videregiver Retten ikke disse oplysninger eller dokumenter til denne hovedpart. Retten foretager derefter en afvejning af de krav, der udspringer af retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, navnlig iagttagelsen af kontradiktionsprincippet, og af de hensyn, der er knyttet til Unionens eller en eller flere af dens medlemsstaters sikkerhed eller varetagelsen af deres internationale forbindelser.

6. På grundlag af den i stk. 5 nævnte afvejning afsiger Retten en begrundet kendelse, hvori den fastsætter nærmere bestemmelse om, hvorledes de i samme stykke nævnte krav og hensyn kan forenes, såsom den berørte parts fremlæggelse — med henblik på en senere videregivelse til den anden hovedpart — af en ikke-fortrolig udgave eller et ikke-fortroligt sammendrag af oplysningerne eller dokumenterne, der gengiver deres væsentligste indhold, og som i videst muligt omfang gør det muligt for den anden hovedpart at fremføre sine bemærkninger.

7. De oplysninger eller dokumenter, der frembyder en fortrolig karakter i forhold til den anden hovedpart, kan inden for en frist på to uger fra forkyndelsen af den på grundlag af stk. 5 trufne afgørelse helt eller delvist trækkes tilbage af den hovedpart, som har fremlagt dem i overensstemmelse med stk. 1 eller 2. Der tages ikke hensyn til de tilbagetrukne oplysninger eller dokumenter ved sagens afgørelse, og de returneres til den berørte hovedpart.

8. Når Retten fastslår, at de oplysninger eller dokumenter, som på grund af deres fortrolige karakter ikke er blevet videregivet til den anden hovedpart efter fremgangsmåden i stk. 6, er nødvendige for at træffe afgørelse i sagen, kan den som en undtagelse til artikel 64, og idet den begrænser sig til det strengt nødvendige, støtte sin afgørelse på sådanne oplysninger eller dokumenter. Ved vurderingen af disse oplysninger eller dokumenter tager Retten højde for det forhold, at en hovedpart ikke har kunnet fremsætte sine bemærkninger herom.

9. Retten drager omsorg for, at fortrolig information, som er indeholdt i disse oplysninger eller dokumenter, der er fremlagt af en hovedpart i overensstemmelse med stk. 1 eller 2, og som ikke er blevet videregivet til den anden hovedpart, hverken bliver offentliggjort i den kendelse, der bliver afsagt i medfør af stk. 6, eller i den afgørelse, hvorved sagens behandling afsluttes.

10. De oplysninger eller dokumenter, der er nævnt i stk. 5, bliver returneret til den berørte part, så snart den afgørelse, hvormed sagens behandling afsluttes, er truffet.

11. Retten fastsætter ved afgørelse de nærmere regler om sikkerhedsforanstaltninger med henblik på beskyttelsen af de oplysninger eller dokumenter, der er fremlagt i overensstemmelse med stk. 1 eller i givet fald stk. 2. Denne afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Kapitel 8

RETSFORHANDLINGERNES MUNDTLIGE DEL

Artikel 106

Retsforhandlingernes mundtlige del

1. Retsforhandlingernes mundtlige del for Retten omfatter et retsmøde, der afholdes enten af Rettens egen drift eller efter anmodning fra en hovedpart.

2. En hovedparts anmodning om afholdelse af retsmøde skal indeholde grundene til, at parten ønsker at udtale sig mundtligt. Anmodningen skal fremsættes inden for en frist på tre uger efter, at det er forkyndt for parterne, at retsforhandlingernes skriftlige del er afsluttet. Denne frist kan forlænges af retsformanden.

3. Foreligger der ikke nogen anmodning som omhandlet i stk. 2, kan Retten, hvis den finder, at sagen er tilstrækkeligt oplyst ved sagsakterne, beslutte at træffe afgørelse i sagen, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del. I så fald kan Retten imidlertid efterfølgende beslutte at indlede retsforhandlingernes mundtlige del.

Artikel 107

Datoen for den mundtlige forhandling

1. Beslutter Retten, at den mundtlige forhandling skal indledes, fastsætter retsformanden datoen herfor.

2. Retsformanden kan af egen drift eller efter begrundet anmodning fra en hovedpart undtagelsesvis udsætte datoen for den mundtlige forhandling.

Artikel 108

Parternes fravær under den mundtlige forhandling

1. Såfremt en part giver Retten meddelelse om, at den ikke deltager i den mundtlige forhandling, eller når Retten ved forhandlingen konstaterer, at en behørigt indkaldt part udebliver uden grund, skal den mundtlige forhandling holdes i den pågældendes fravær.

2. Såfremt hovedparterne giver Retten meddelelse om, at de ikke deltager i den mundtlige forhandling, beslutter retsformanden, om den mundtlige forhandling kan afsluttes.

Artikel 109

Dørlukning

1. I overensstemmelse med statuttens artikel 31 kan Retten efter at have hørt parterne beslutte at lukke dørene.

2. Den af en part indgivne anmodning om lukkede døre skal være begrundet, og det skal være angivet, om anmodningen omfatter hele eller dele af retsforhandlingerne.

3. Når det er besluttet, at dørene skal lukkes, må indholdet af retsforhandlingerne ikke offentliggøres.

Artikel 110

Den mundtlige forhandlings forløb

1. Retsforhandlingerne åbnes og ledes af retsformanden, som har ansvaret for ordenens opretholdelse under retsmøderne.

2. Parterne kan kun forhandle gennem deres repræsentanter.

3. Medlemmerne af dommerkollegiet og generaladvokaten kan under den mundtlige forhandling stille spørgsmål til parternes repræsentanter.

Artikel 111

Afslutning af den mundtlige forhandling

Når der i en sag ikke er udpeget nogen generaladvokat, erklærer retsformanden ved afslutningen af forhandlingerne retsforhandlingernes mundtlige del for afsluttet.

Artikel 112

Generaladvokatens fremsættelse af forslag til afgørelse

1. Når der i en sag er blevet udpeget en generaladvokat, og når generaladvokatens forslag til afgørelse fremsættes skriftligt, indgives forslaget til Justitskontoret, som giver parterne meddelelse om det.

2. Efter den mundtlige fremsættelse eller efter fremlæggelsen af generaladvokatens forslag erklærer retsformanden retsforhandlingernes mundtlige del for afsluttet.

Artikel 113

Genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del

1. Retten afsiger kendelse om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del, når de i artikel 23, stk. 3, eller artikel 24, stk. 3, fastsatte betingelser er opfyldt.

2. Retten kan afsige kendelse om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del:

a) hvis den finder, at sagen er utilstrækkeligt oplyst

b) såfremt sagen skal afgøres på grundlag af et argument, som ikke har været drøftet af parterne

c) såfremt en hovedpart fremsætter en anmodning herom på grundlag af omstændigheder, der kan være af afgørende betydning for Rettens afgørelse, og som parten ikke havde kunnet gøre gældende inden afslutningen af retsforhandlingernes mundtlige del.

Artikel 114

Protokollat fra retsmøder

1. Justitssekretæren optager et protokollat for hvert retsmøde. Protokollatet underskrives af retsformanden og justitssekretæren. Det har retsvirkning som autentisk bevis.

2. Protokollatet forkyndes for parterne.

Artikel 115

Lydoptagelse fra retsmøder

Rettens præsident kan efter behørigt begrundet anmodning tillade en part, som har deltaget i retsforhandlingernes skriftlige eller mundtlige del, i Rettens lokaler at høre lydoptagelsen fra den mundtlige forhandling på det sprog, de talende anvendte under forhandlingen.

Kapitel 9

DOMME OG KENDELSER

Artikel 116

Datoen for domsafsigelsen

Parterne underrettes om datoen for domsafsigelsen.

Artikel 117

Dommes indhold

En dom skal indeholde:

a) angivelse af, at den er afsagt af Retten

b) angivelse af dommerkollegiet

c) datoen for dens afsigelse

d) navnene på retsformanden og de dommere, som har deltaget i rådslagningen og afstemningen, med angivelse af den refererende dommer

e) generaladvokatens navn, hvis der er udpeget en sådan

f) justitssekretærens navn

g) angivelse af parterne

h) navnene på parternes repræsentanter

i) parternes påstande

j) i givet fald datoen for den mundtlige forhandling

k) angivelse af, at generaladvokaten er blevet hørt, og i givet fald datoen for forslaget til afgørelse

l) en kortfattet fremstilling af de faktiske omstændigheder

m) præmisserne

n) domskonklusionen, herunder afgørelsen om sagsomkostningerne.

Artikel 118

Dommes afsigelse og forkyndelse

1. Dommen afsiges i et offentligt retsmøde.

2. Originaleksemplaret af en dom underskrives af retsformanden, de dommere, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, og justitssekretæren, hvorefter det forsegles og opbevares i Justitskontoret. En genpart af dommen forkyndes for hver af parterne.

Artikel 119

Kendelsers indhold

Enhver kendelse, der kan være genstand for en appel i medfør af statuttens artikel 56 eller 57, skal indeholde:

a) angivelse af, at den, alt efter tilfældet, er afsagt af Retten, retsformanden eller dommeren i sager om foreløbige forholdsregler

b) i givet fald angivelse af dommerkollegiet

c) datoen for dens afsigelse

d) angivelse af retsgrundlaget for kendelsen

e) navnene på retsformanden og i givet fald de dommere, som har deltaget i rådslagningen og afstemningen, med angivelse af den refererende dommer

f) generaladvokatens navn, hvis der er udpeget en sådan

g) justitssekretærens navn

h) angivelse af parterne

i) navnene på parternes repræsentanter

j) parternes påstande

k) angivelse af, at generaladvokaten i givet fald er blevet hørt

l) en kortfattet fremstilling af de faktiske omstændigheder

m) præmisserne

n) domskonklusionen, herunder i givet fald afgørelsen om sagsomkostningerne.

Artikel 120

Kendelsers underskrivelse og forkyndelse

Originaleksemplaret af enhver kendelse underskrives af retsformanden og justitssekretæren, hvorefter det forsegles og opbevares i Justitskontoret. En genpart af kendelsen forkyndes for hver af parterne og i givet fald for Domstolen eller Personaleretten.

Artikel 121

Dommes og kendelsers retskraft

1. En dom har retskraft fra den dag, den er afsagt, jf. dog statuttens artikel 60.

2. En kendelse har retskraft fra den dag, den er forkyndt, jf. dog statuttens artikel 60.

Artikel 122

Offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*

En meddelelse, der indeholder konklusionerne i domme og kendelser, hvorved sagsbehandlingen ved Retten er afsluttet, og datoerne for disse, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* undtagen i tilfælde af afgørelser, som er truffet inden forkyndelsen af stævningen for sagsøgte.

Kapitel 10

UDEBLIVELSESDOMME

Artikel 123

Udeblivelsesdomme

1. Fastslår Retten, at en sagsøgt, som er lovligt indstævnt, ikke har svaret på stævningen i de foreskrevne former og inden for den frist, der er fastsat i artikel 81, dog med forbehold af bestemmelserne i statuttens artikel 45, stk. 2, kan sagsøgeren inden for en af retsformanden fastsat frist anmode om, at Retten afsiger dom efter sagsøgerens påstande.

2. Den udeblevne sagsøgte deltager ikke i udeblivelsessagen, og der bliver med undtagelse af den afgørelse, hvorved sagen afsluttes, ikke forkyndt noget procesdokument for den pågældende.

3. Retten skal i udeblivelsesdommen give sagsøgeren medhold, medmindre det er åbenbart, at den ikke har kompetence til at påkende sagen, eller at sagen åbenbart må afvises eller er åbenbart ugrundet.

4. Udeblivelsesdommen kan fuldbyrdes. Retten kan dog udsætte fuldbyrdelsen, indtil den har taget stilling til en anmodning om genoptagelse i henhold til artikel 166, eller gøre fuldbyrdelsen betinget af, at der stilles sikkerhed, hvis størrelse og form fastsættes under hensyn til omstændighederne. Sikkerheden frigives, hvis der ikke fremsættes anmodning om genoptagelse, eller hvis anmodningen ikke tages til følge.

Kapitel 11

INDGÅELSE AF FORLIG OG OPHÆVELSE AF SAGER

Artikel 124

Indgåelse af forlig

1. Indgår hovedparterne forlig, inden Retten har truffet afgørelse, og meddeler de Retten, at de frafalder ethvert krav, bestemmer retsformanden ved kendelse, at sagen skal slettes af registret, og træffer afgørelse om sagsomkostningerne i overensstemmelse med artikel 136 og 138, i givet fald under hensyn til parternes forslag herom.

2. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på de i artikel 263 TEUF og 265 TEUF omhandlede søgsmål.

Artikel 125

Ophævelse

Meddeler sagsøgeren skriftligt eller under retsmødet Retten, at den pågældende hæver sagen, bestemmer retsformanden ved kendelse, at sagen skal slettes af registret, og træffer afgørelse om sagsomkostningerne i overensstemmelse med artikel 136 og 138.

Kapitel 12

SAGER OG INDSIGELSER, DER AFGØRES VED KENDELSE

Artikel 126

Sager, som åbenbart ikke kan behandles

Er det åbenbart, at Retten ikke har kompetence til at behandle en sag, eller at sagen må afvises, eller er sagen åbenbart ugrundet, kan Retten på forslag fra den refererende dommer til enhver tid beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse uden at fortsætte sagens behandling.

Artikel 127

Henvisning af en sag til Domstolen eller Personaleretten

De afgørelser om henvisning, der er omhandlet i statuttens artikel 54, stk. 2, og i artikel 8, stk. 2, i bilag I til statutten, træffes ved begrundet kendelse af Retten på forslag fra den refererende dommer.

Artikel 128

Erklæring om inkompetence

Afgørelser, hvorved Retten erklærer sig inkompetent til fordel for Domstolen, jf. statuttens artikel 54, stk. 3, træffes ved begrundet kendelse af Retten på forslag fra den refererende dommer.

Artikel 129

Ufravigelige procesforudsætninger

Retten kan til enhver tid af egen drift, på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt hovedparterne, beslutte at afsige begrundet kendelse om, hvorvidt sagen skal afvises, fordi ufravigelige procesforudsætninger ikke er opfyldt.

Artikel 130

Formalitetsindsigelser og andre processuelle spørgsmål

1. Såfremt sagsøgte anmoder Retten om at tage stilling til, om sagen bør afvises, eller til, om Retten savner kompetence, uden at indlede behandlingen af sagens realitet, skal anmodningen herom fremsættes i et særskilt dokument inden udløbet af den i artikel 81 fastsatte frist.

2. Såfremt en part anmoder Retten om at fastslå, at sagen er blevet uden genstand, og at der ikke længere er anledning at træffe afgørelse, eller at Retten skal tage stilling til et andet processuelt spørgsmål, skal anmodningen herom fremsættes i et særskilt dokument.

3. De i stk. 1 og 2 omhandlede anmodninger skal indeholde en fremstilling af de anbringender og argumenter, hvorpå de støttes, samt påstandene, og de skal være vedlagt de dokumenter, der påberåbes til støtte herfor.

4. Så snart den i stk. 1 omhandlede anmodning er indleveret, fastsætter retsformanden en frist, inden for hvilken sagsøgeren skriftligt skal fremsætte sine anbringender og påstande.

5. Så snart den i stk. 2 omhandlede anmodning er indleveret, fastsætter retsformanden en frist, inden for hvilken de øvrige parter skriftligt kan fremsætte deres bemærkninger om anmodningen.

6. Retten kan beslutte at indlede den mundtlige forhandling vedrørende de i stk. 1 og 2 omhandlede anmodninger. Artikel 106 finder ikke anvendelse.

7. Retten træffer snarest beslutning om anmodningen eller, hvis særlige omstændigheder begrunder det, henskyder den til behandling i forbindelse med sagens realitet. Retten henviser sagen til Domstolen eller Personaleretten, såfremt den henhører under disses kompetence.

8. Tager Retten ikke anmodningen til følge, eller henskyder den anmodningen til afgørelse i forbindelse med sagens realitet, fastsætter retsformanden nye frister for fortsættelsen af sagsbehandlingen.

Artikel 131

Sager, hvor der ikke er anledning til at træffe afgørelse af egen drift

1. Hvis Retten fastslår, at en sag ikke længere har nogen genstand, og at der ikke længere er anledning til at træffe afgørelse, kan den til enhver tid af egen drift, på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt parterne, beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse.

2. Hvis sagsøgeren ophører med at svare på Rettens henvendelser, kan Retten, på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt parterne, af egen drift fastslå ved begrundet kendelse, at der ikke længere er anledning til at træffe afgørelse.

Artikel 132

Sager, der åbenbart skal tages til følge

Har Domstolen eller Retten allerede truffet afgørelse om et eller flere retlige spørgsmål, der er identiske med dem, der opstår som følge af sagens anbringender, og fastslår Retten, at de faktiske omstændigheder kan lægges til grund, kan Retten efter afslutningen af retsforhandlingernes skriftlige del og på forslag fra den refererende dommer, efter at have hørt parterne, ved begrundet kendelse og med henvisning til den relevante retspraksis fastslå, at sagen åbenbart skal tages til følge.

Kapitel 13

SAGSOMKOSTNINGER OG UDGIFTER TIL PROCEDURERNE

Artikel 133

Afgørelse om sagsomkostninger

Der træffes afgørelse om sagsomkostninger ved den dom eller kendelse, hvormed sagens behandling ved Retten afsluttes.

Artikel 134

Almindelige bestemmelser om fordeling af sagsomkostninger

1. Det pålægges den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

2. Er der flere tabende parter, træffer Retten afgørelse om sagsomkostningernes fordeling.

3. Hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter, bærer hver part sine egne omkostninger. Retten kan dog, hvis dette efter omstændighederne findes begrundet, beslutte, at en part, ud over at bære sine egne omkostninger, skal betale en del af modpartens omkostninger.

Artikel 135

Rimelighed og udgifter påført unødvendigt eller af ond vilje

1. Når det er påkrævet af rimelighedshensyn, kan Retten undtagelsesvis beslutte, at en part, der taber sagen, ud over sine egne omkostninger alene skal betale en brøkdel af modpartens omkostninger, eller at parten slet ikke skal afholde disse.

2. Retten kan pålægge endog en vindende part helt eller delvist at betale sagsomkostningerne, såfremt det synes berettiget, henset til denne parts forhold, også forud for sagsanlægget, og navnlig såfremt denne har påført modparten udgifter, som Retten finder, er påført unødvendigt eller af ond vilje.

Artikel 136

Afgørelse om sagsomkostninger, hvis sagen hæves

1. Det pålægges den part, som hæver sagen, at betale sagsomkostningerne, såfremt modparten i sine bemærkninger vedrørende ophævelsen af sagen har nedlagt påstand herom.

2. Efter anmodning fra den hævende part kan det dog bestemmes, at modparten skal betale sagsomkostningerne, hvis dette findes begrundet som følge af denne parts forhold.

3. Er der enighed mellem parterne om sagsomkostningernes fordeling, træffes der afgørelse i overensstemmelse hermed.

4. Er der ikke nedlagt påstand om sagsomkostninger, bærer hver part sine omkostninger.

Artikel 137

Afgørelse om sagsomkostninger, hvis der ikke er anledning til at træffe afgørelse

Finder Retten, at der ikke er anledning til at træffe afgørelse i sagen, er den frit stillet i sin afgørelse om sagsomkostninger.

Artikel 138

Intervenienters sagsomkostninger

1. Medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, bærer deres egne omkostninger.

2. Stater, som er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt EFTA-Tilsynsmyndigheden bærer ligeledes deres egne omkostninger, når de er indtrådt i en sag.

3. Retten kan træffe afgørelse om, at andre intervenienter end de i stk. 1 og 2 nævnte skal bære deres egne omkostninger.

Artikel 139

Udgifter i forbindelse med sagens behandling ved Retten

Sagens behandling ved Retten er gratis, dog med følgende undtagelser:

a) Har Retten afholdt udgifter, som kunne have været undgået, navnlig i tilfælde hvor søgsmålet har karakter af åbenbart misbrug, kan den pålægge den part, som har givet anledning til udgifterne, at erstatte disse.

b) Udgifter til kopiering og oversættelse, som er udført efter anmodning fra en part, og som efter justitssekretærens opfattelse ligger uden for det sædvanlige, skal erstattes af denne part efter Justitskontorets takster, jf. artikel 37.

c) I tilfælde af, at forskrifterne i dette reglement eller de i artikel 224 omhandlede praktiske gennemførelsesbestemmelser gentagne gange ikke bliver overholdt, og nødvendiggør disse undladelser en berigtigelse, erstattes de udgifter, der er knyttet til den af Retten påkrævede behandling, på justitssekretærens anmodning af den pågældende part efter Justitskontorets takster, jf. artikel 37.

Artikel 140

Sagsomkostninger, der kan kræves erstattet

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 139 kan følgende sagsomkostninger kræves erstattet:

a) beløb, som vidner og sagkyndige har krav på i henhold til artikel 100

b) nødvendige udgifter, som parterne har afholdt med henblik på sagens behandling, navnlig rejse- og opholdsudgifter og vederlag til befuldmægtigede, rådgivere eller advokater.

Artikel 141

Fremgangsmåden ved betaling

1. Udbetalinger fra Rettens kasse og indbetalinger fra Rettens debitorer sker i euro.

2. Når de udgifter, der kan kræves erstattet, er afholdt i en anden valuta end euro, eller de handlinger, der giver anledning hertil, er foretaget i et land, som har en anden valuta end euro, sker omregningen efter Den Europæiske Centralbanks referencekurser for omregning af valutaer på betalingsdagen.

Kapitel 14

INTERVENTION

Artikel 142

Formålet med og virkningerne af intervention

1. Intervention kan kun ske med henblik på helt eller delvist at støtte en af hovedparternes påstande. Intervenienter har ikke de samme processuelle rettigheder som hovedparterne og kan navnlig ikke anmode om afholdelse af et retsmøde.

2. Intervention er accessorisk i forhold til hovedsagen. Den mister sin genstand, såfremt sagen slettes af Rettens register som følge af, at sagen hæves, eller at hovedparterne indgår forlig, eller såfremt sagen afvises.

3. Intervenienten indtræder i sagen, som den foreligger på tidspunktet for interventionen.

Artikel 143

Anmodning om intervention

1. En anmodning om intervention skal fremsættes inden for en frist på seks uger, som løber fra offentliggørelsen af den i artikel 79 nævnte meddelelse.

2. Anmodningen om intervention skal indeholde:

a) angivelse af sagen

b) angivelse af hovedparterne

c) navn og adresse på den, der anmoder om intervention

d) angivelse af stilling og adresse på repræsentanten for den, der anmoder om intervention

e) de påstande, som den, der anmoder om intervention, ønsker at indtræde til støtte for

f) en fremstilling af de omstændigheder, hvorpå retten til intervention støttes, når anmodningen fremsættes i medfør af statuttens artikel 40, stk. 2 eller 3.

3. Intervenienten skal være repræsenteret i overensstemmelse med bestemmelserne i statuttens artikel 19.

4. Artikel 77, artikel 78, stk. 3-5, og artikel 139 finder anvendelse på anmodningen om intervention.

Artikel 144

Afgørelse vedrørende en anmodning om intervention

1. Anmodningen om intervention forkyndes for hovedparterne.

2. Retsformanden giver hovedparterne lejlighed til at fremsætte deres skriftlige eller mundtlige bemærkninger vedrørende anmodningen om intervention og til i givet fald at anmode om, at bestemte oplysninger i sagsakterne, der har fortrolig karakter, ikke videregives til en intervenient.

3. Når sagsøgte indgiver en formalitetsindsigelse eller en indsigelse mod Rettens kompetence som omhandlet i artikel 130, stk. 1, træffes der først afgørelse om anmodningen om intervention, når indsigelsen i forbindelse med sagens realitet afvises eller henskydes.

4. Såfremt anmodningen er fremsat i henhold til statuttens artikel 40, stk. 1, og såfremt hovedparterne ikke har gjort gældende, at der er oplysninger i sagsakterne, som har fortrolig karakter, og hvis videregivelse til intervenienten vil kunne være til skade for dem, gives der tilladelse til intervention ved beslutning truffet af retsformanden.

5. I øvrige tilfælde træffer retsformanden snarest muligt afgørelse om anmodningen om intervention ved kendelse, og i givet fald om, hvorvidt oplysninger, som hævdes at have en fortrolig karakter, skal videregives til intervenienten.

6. Såfremt der gives afslag på anmodningen om intervention, skal den i stk. 5 omhandlede kendelse være begrundet, og den skal indeholde en afgørelse om omkostningerne i forbindelse med anmodningen om intervention, herunder de omkostninger, der er afholdt af den, som anmoder om intervention, jf. artikel 134 og 135.

7. Såfremt anmodningen om intervention tages til følge, fremsendes alle procesdokumenter, der er forkyndt for hovedparterne, til intervenienten, i givet fald med undtagelse af de fortrolige oplysninger, som i medfør af stk. 5 er udelukket fra denne videregivelse.

8. Såfremt anmodningen om intervention frafaldes, bestemmer retsformanden ved kendelse, at den, der har anmodet om intervention, slettes af sagen, og træffer afgørelse om sagsomkostningerne, herunder de omkostninger, der er afholdt af den, som anmoder om intervention, jf. artikel 136.

9. Såfremt interventionen frafaldes, bestemmer retsformanden ved kendelse, at den, der har anmodet om intervention, slettes af sagen, og træffer afgørelse om sagsomkostningerne, jf. artikel 136 og 138.

10. Såfremt hovedsagen afsluttes, inden der er truffet afgørelse om en anmodning om intervention, bærer den, der anmoder om intervention, og hovedparterne hver især de omkostninger, som de har haft i forbindelse med anmodningen om intervention. En genpart af den kendelse, hvorved sagen afsluttes, fremsendes til den, der har anmodet om intervention.

Artikel 145

Indgivelse af skriftlige indlæg

1. Intervenienten kan indgive et interventionsindlæg inden for den af retsformanden fastsatte frist.

2. Interventionsindlægget skal indeholde:

a) intervenientens påstande, hvorved denne helt eller delvis støtter en af hovedparternes påstande

b) de anbringender og argumenter, der gøres gældende af intervenienten

c) i givet fald de beviser eller en angivelse af de beviser, der påberåbes.

3. Efter indgivelsen af interventionsindlægget fastsætter retsformanden en frist, inden for hvilken hovedparterne kan fremsætte bemærkninger hertil.

Kapitel 15

RETSHJÆLP

Artikel 146

Almindelige bestemmelser

1. Personer, som på grund af deres økonomiske situation helt eller delvis er ude af stand til at betale de omkostninger, der er forbundet med sagen, er berettigede til retshjælp.

2. Der gives afslag på retshjælp, hvis det er åbenbart, at Retten ikke har kompetence til at behandle den sag, hvortil der er søgt om retshjælp, eller hvis det synes åbenbart, at denne sag ikke kan antages til realitetsbehandling eller er ugrundet.

Artikel 147

Ansøgning om retshjælp

1. Ansøgning om retshjælp kan indgives før anlæggelsen af søgsmålet, eller så længe sagen verserer.

2. Ansøgningen om retshjælp skal udfyldes på en formular, der offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, og som er tilgængelig på Den Europæiske Unions Domstols websted. Uanset artikel 74 skal denne formular underskrives af ansøgeren eller, såfremt den pågældende er repræsenteret, af dennes advokat. De ansøgninger om retshjælp, som er indgivet uden formularen, behandles ikke.

3. Med ansøgningen skal følge alle de oplysninger og bilag, der er nødvendige for at kunne vurdere ansøgerens økonomiske situation, såsom en attest udstedt af en kompetent national myndighed som dokumentation for den pågældendes økonomiske situation.

4. Hvis ansøgningen om retshjælp indgives inden anlæggelsen af søgsmålet, skal ansøgeren give en kortfattet fremstilling af søgsmålets genstand, de faktiske omstændigheder og den argumentation, der vil blive anført til støtte for søgsmålet. Dette dokumenteres i bilag vedlagt ansøgningen.

5. I givet fald skal ansøgningen om retshjælp ledsages af de i artikel 51, stk. 2 og 3, og artikel 78, stk. 3, omhandlede dokumenter. I så fald finder artikel 51, stk. 4, og artikel 78, stk. 5, anvendelse.

6. Såfremt den, der har ansøgt om retshjælp, er repræsenteret ved en advokat, når ansøgningen bliver indgivet, finder artikel 77 anvendelse.

7. Ved indgivelsen af en ansøgning om retshjælp udsættes ansøgerens frist for anlæggelse af søgsmålet indtil datoen for forkyndelsen af den kendelse, hvorved der er truffet afgørelse om ansøgningen, eller i de i artikel 148, stk. 6, omhandlede tilfælde, indtil forkyndelsen af den kendelse, hvorved den advokat, der skal repræsentere ansøgeren, udpeges.

Artikel 148

Afgørelse om retshjælp

1. Inden Retten træffer afgørelse om ansøgningen om retshjælp, fastsætter retsformanden en frist for den anden hovedpart til at fremsætte sine skriftlige bemærkninger, medmindre det allerede under hensyn til de fremlagte oplysninger må antages, at betingelserne i artikel 146, stk. 1, ikke er opfyldt, eller at betingelserne i artikel 146, stk. 2, er opfyldt.

2. Afgørelsen om bevilling af retshjælp træffes af retsformanden ved kendelse.

3. Kendelsen, hvorved der gives afslag på retshjælp, begrundes.

4. Kendelsen, hvorved der bevilges retshjælp, kan angive en advokat til at repræsentere den berørte, såfremt advokaten er blevet foreslået af ansøgeren i ansøgningen om retshjælp og har givet sit samtykke til at repræsentere ansøgeren for Retten.

5. Foreslår den pågældende ikke selv en advokat i ansøgningen om retshjælp eller som følge af en kendelse, hvorved der bevilges retshjælp, eller er der ikke grundlag for at godkende den pågældendes valg, fremsender justitssekretæren kendelsen, hvorved der bevilges retshjælp, og en genpart af ansøgningen til den i tillægsreglementet til Domstolens procesreglement nævnte kompetente myndighed i den berørte stat. Såfremt den pågældende ikke har bopæl eller hjemsted i Unionen, fremsender justitssekretæren kendelsen, hvorved der bevilges retshjælp, og en genpart af ansøgningen til den kompetente myndighed i den stat, hvor Den Europæiske Unions Domstol har hjemsted.

6. Uanset stk. 4 udpeges den advokat, der skal repræsentere ansøgeren, ved kendelse under hensyntagen, alt efter tilfældet, til den pågældendes forslag eller til de forslag, som er fremsendt af den i stk. 5 omhandlede myndighed.

7. Kendelsen, hvorved der bevilges retshjælp, kan fastsætte størrelsen af det beløb, der udbetales til den advokat, som er udpeget til at repræsentere ansøgeren, eller en øvre grænse for advokatens udlæg og salær, der som udgangspunkt ikke kan overskrides. I kendelsen kan ansøgeren under hensyn til sin økonomiske situation pålægges at afholde en del af de i artikel 149, stk. 1, anførte omkostninger.

8. Kendelser, der afsiges i henhold til denne artikel, er endelige.

9. Uanset artikel 147, stk. 6, sker forkyndelse for den, der har ansøgt om retshjælp, og til de øvrige parter i henhold til den i artikel 80, stk. 1, fastsatte fremgangsmåde.

Artikel 149

Forskud og afholdelse af omkostningerne

1. Er der bevilget retshjælp, afholder Rettens kasse, i givet fald inden for de fastsatte grænser, udgifterne til bistand til ansøgeren og repræsentation af denne for Retten. Retsformanden kan på begæring fra den advokat, der er udpeget i overensstemmelse med artikel 148, beslutte, at der udbetales et forskud til advokaten.

2. Såfremt retshjælpsmodtageren i henhold til den afgørelse, hvorved sagens behandling afsluttes, pålægges at bære sine egne omkostninger, fastsætter retsformanden ved begrundet kendelse, der er endelig, størrelsen af det beløb til dækning af advokatens udlæg og salær, som skal afholdes af Rettens kasse.

3. Såfremt Retten i den afgørelse, hvorved sagens behandling afsluttes, har pålagt en anden part at bære retshjælpsmodtagerens omkostninger, er den anden part forpligtet til at erstatte den af Rettens kasse forskudsvis udbetalte retshjælp.

4. De i stk. 3 omhandlede beløb opkræves ved justitssekretærens foranstaltning hos den part, som er blevet pålagt at betale dem.

5. Taber retshjælpsmodtageren sagen, kan Retten i forbindelse med, at der i den afgørelse, hvorved sagens behandling afsluttes, træffes afgørelse om omkostningerne, beslutte, at en eller flere andre af sagens parter bærer deres egne omkostninger, såfremt dette findes rimeligt, eller at omkostningerne helt eller delvist afholdes af Rettens kasse som retshjælp.

Artikel 150

Tilbagekaldelse af retshjælpsbevillingen

1. Såfremt de forhold, der blev lagt til grund ved bevillingen af retshjælp, ændres i løbet af sagen, kan retsformanden af egen drift eller efter anmodning tilbagekalde bevillingen efter at have hørt den pågældende.

2. Kendelsen, hvorved bevillingen af retshjælp tilbagekaldes, begrundes, og den er endelig.

Kapitel 16

HASTEPROCEDURER

Første afdeling

Fremskyndet procedure

Artikel 151

Beslutning om anvendelse af en fremskyndet procedure

1. Retten kan under hensyn til en sags særlige uopsættelighed og nærmere omstændigheder på anmodning af sagsøgeren eller sagsøgte og efter at have hørt den anden hovedpart beslutte, at der skal træffes afgørelse efter en fremskyndet procedure. Denne beslutning træffes snarest muligt.

2. På forslag fra den refererende dommer kan Retten under særlige omstændigheder af egen drift, og efter at have hørt hovedparterne, beslutte, at der skal træffes afgørelse efter en fremskyndet procedure.

3. Rettens beslutning om at træffe afgørelse efter en fremskyndet procedure kan ledsages af betingelser vedrørende omfanget og indleveringen af hovedparternes processkrifter, vedrørende retsforhandlingernes senere forløb og vedrørende de anbringender og argumenter, som Retten skal tage stilling til.

4. Såfremt en hovedpart ikke overholder en af de i stk. 3 omhandlede betingelser, kan beslutningen om at træffe afgørelse efter en fremskyndet procedure tilbagekaldes. Sagen behandles herefter efter den almindelige procedure.

Artikel 152

Anmodning om fremskyndet procedure

1. Anmodningen om fremskyndet procedure skal fremsættes i et særskilt dokument samtidig med indleveringen af stævningen eller svarskriftet, og den skal indeholde en begrundelse, hvori der nærmere bliver redegjort for sagens særlige uopsættelighed og de øvrige relevante omstændigheder.

2. I anmodningen om fremskyndet procedure kan anføres, at bestemte anbringender eller argumenter eller bestemte afsnit af stævningen eller af svarskriftet kun vil blive fremført, såfremt der ikke træffes afgørelse efter en fremskyndet procedure, hvilket bl.a. kan ske ved, at begæringen vedlægges en forkortet udgave af stævningen samt en bilagsfortegnelse og de bilag, som skal tages i betragtning, hvis der træffes afgørelse efter en fremskyndet procedure.

Artikel 153

Prioriteret behandling

Sager, hvori Retten har besluttet, at der skal træffes afgørelse efter en fremskyndet procedure, pådømmes forud for andre uanset bestemmelserne i artikel 67, stk. 1.

Artikel 154

Retsforhandlingernes skriftlige del

1. Når sagsøgeren har anmodet om, at der træffes afgørelse efter en fremskyndet procedure, er fristen for indgivelse af svarskrift en måned uanset artikel 81, stk. 1. Fristen kan forlænges i henhold til artikel 81, stk. 3.

2. Hvis Retten beslutter ikke at imødekomme en anmodning om fremskyndet procedure, indrømmes sagsøgte en frist på yderligere en måned til at indgive eller i givet fald supplere svarskriftet.

3. Under en fremskyndet procedure kan de processkrifter, der er nævnt i artikel 83, stk. 1, og artikel 145, stk. 1 og 3, kun indgives, såfremt Retten giver tilladelse hertil i forbindelse med foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, der træffes i overensstemmelse med artikel 88-90.

4. Ved fastsættelsen af fristerne i dette reglement tager retsformanden under en fremskyndet procedure hensyn til sagens særlige uopsættelighed ved sagens afgørelse.

Artikel 155

Retsforhandlingernes mundtlige del

1. Når den fremskyndede procedure er blevet indrømmet, indleder Retten retsforhandlingernes mundtlige del snarest muligt efter den refererende dommers fremlæggelse af den foreløbige rapport. Retten kan ikke desto mindre beslutte at træffe afgørelse, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del, når hovedparterne afstår fra at deltage i et retsmøde, og når Retten finder, at sagen er tilstrækkeligt oplyst ved sagsakterne.

2. Uanset artikel 84 og 85 kan hovedparterne uddybe deres argumentation og fremføre yderligere beviser under retsforhandlingernes mundtlige del på betingelse af, at den forsinkede fremførelse af beviserne er begrundet.

Anden afdeling

Udsættelse af gennemførelsen samt andre foreløbige forholdsregler

Artikel 156

Anmodning om udsættelse af gennemførelsen eller andre foreløbige forholdsregler

1. Anmodninger i henhold til artikel 278 TEUF og 157 TEA om udsættelse af gennemførelsen af en retsakt, der er udstedt af en institution, kan kun antages til realitetsbehandling, hvis den, der fremsætter anmodningen, har anlagt sag til prøvelse af retsakten ved Retten.

2. En anmodning, der vedrører en af de øvrige foreløbige forholdsregler, som er omhandlet i artikel 279 TEUF, kan kun antages til realitetsbehandling, hvis den hidrører fra en hovedpart i en sag, som verserer for Retten, og vedrører denne sag.

3. De i stk. 1 og 2 omhandlede anmodninger skal angive sagens genstand, de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den foreløbige forholdsregel, anmodningen vedrører, umiddelbart forekommer begrundet. Anmodningerne skal indeholde alle tilgængelige beviser eller angivelser af beviser, som har til formål at begrunde indrømmelsen af de foreløbige forholdsregler.

4. Anmodningen fremsættes i et særskilt dokument og skal opfylde betingelserne i artikel 76-78.

Artikel 157

Fremgangsmåde

1. Anmodningen forkyndes for modparten. Rettens præsident meddeler denne en kort frist til at fremsætte skriftlige eller mundtlige bemærkninger.

2. Rettens præsident kan tage anmodningen til følge, endog før modparten har fremsat sine bemærkninger. Præsidenten kan senere ændre eller ophæve afgørelsen, også af egen drift.

3. Rettens præsident anordner i givet fald foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse eller bevisoptagelse.

4. Har Rettens præsident forfald, finder artikel 11 og 12 anvendelse.

Artikel 158

Afgørelse vedrørende anmodningen

1. Rettens præsident træffer afgørelse ved begrundet kendelse. Kendelsen forkyndes straks for parterne.

2. Fuldbyrdelse af kendelsen kan gøres betinget af, at den part, der har fremsat anmodningen, stiller sikkerhed, hvis størrelse og form fastsættes under hensyn til omstændighederne.

3. I kendelsen kan der fastsættes en frist, efter hvis udløb den foreløbige forholdsregel ikke længere finder anvendelse. Er ikke fastsat nogen frist, ophører forholdsreglens retsvirkninger ved afsigelsen af den dom, hvormed sagens behandling ved Retten afsluttes.

4. Kendelsen er kun foreløbig og foregriber på ingen måde Rettens afgørelse i hovedsagen.

5. I den kendelse, hvorved sagen om foreløbige forholdsregler afsluttes, udsættes afgørelsen om sagsomkostninger på Rettens afgørelse i hovedsagen. Hvis det imidlertid efter omstændighederne findes begrundet, kan der i kendelsen træffes afgørelse om omkostningerne i forbindelse med sagen om foreløbige forholdsregler, jf. artikel 134-138.

Artikel 159

Ændrede forhold

Efter anmodning fra en af parterne kan kendelsen til enhver tid ændres eller ophæves på grund af ændrede forhold.

Artikel 160

Fornyet anmodning

Tages en anmodning om en foreløbig forholdsregel ikke til følge, er den hovedpart, der har fremsat den, ikke afskåret fra at fremsætte en ny anmodning støttet på nye faktiske omstændigheder.

Artikel 161

Anmodninger i henhold til artikel 280 TEUF og 299 TEUF samt artikel 164 TEA

1. Bestemmelserne i denne afdeling finder anvendelse på anmodninger i henhold til artikel 280 TEUF og 299 TEUF samt artikel 164 TEA om udsættelse af tvangsfuldbyrdelse af afgørelser truffet af Retten eller af retsakter udstedt af Rådet, Europa-Kommissionen eller Den Europæiske Centralbank.

2. I den kendelse, hvorved en anmodning tages til følge, fastsættes efter omstændighederne en dato, fra hvilken den foreløbige forholdsregel ikke længere har retsvirkning.

Kapitel 17

ANMODNINGER VEDRØRENDE DOMME OG KENDELSER

Artikel 162

Fordeling af anmodningen

1. De i dette kapitel omhandlede anmodninger fordeles til det dommerkollegium, der har truffet den afgørelse, som anmodningen vedrører.

2. Hvis det ikke længere er muligt at opnå det i artikel 23 og 24 omhandlede quorum, fordeles anmodningen til et andet dommerkollegium med det samme antal dommere. Hvis afgørelsen er blevet truffet af en dommer, der har truffet afgørelse som eneste dommer, og hvis denne har forfald, fordeles anmodningen til en anden dommer.

Artikel 163

Udsættelse af sagens behandling

Såfremt en appelsag ved Domstolen og en af de i dette kapitel omhandlede anmodninger, med undtagelse af anmodningerne i artikel 164 og 165, vedrører den samme afgørelse fra Retten, kan retsformanden efter at have hørt parterne beslutte at udsætte sagens behandling, indtil Domstolen har truffet afgørelse i appelsagen.

Artikel 164

Berigtigelse af domme og kendelser

1. Uanset bestemmelserne om fortolkning af domme og kendelser kan Retten berigtige skrive- eller regnefejl eller åbenbare urigtigheder enten af egen drift eller efter anmodning fra en part.

2. Anmodningen om berigtigelse fremsættes inden to uger fra dommens afsigelse eller kendelsens forkyndelse.

3. Vedrører berigtigelsen konklusionen eller en præmis, som udgør en nødvendig forudsætning for konklusionen, kan parterne fremsætte deres skriftlige bemærkninger inden for den af retsformanden fastsatte frist.

4. Retten træffer afgørelse ved kendelse.

5. Originaleksemplaret af den kendelse, hvorved der foretages en berigtigelse, vedlægges originaleksemplaret af den berigtigede afgørelse. Der gøres en bemærkning om kendelsen i margenen på originaleksemplaret af den berigtigede afgørelse.

Artikel 165

Undladelse af at træffe afgørelse

1. Har Retten undladt at træffe afgørelse om et enkelt punkt i påstandene eller om sagsomkostninger, skal den part, der vil gøre dette gældende, fremsætte anmodning om, at Retten tager spørgsmålet op til behandling.

2. Anmodningen skal indgives inden en måned efter dommens afsigelse eller kendelsens forkyndelse.

3. Anmodningen forkyndes for de øvrige parter, som kan fremsætte skriftlige bemærkninger inden for den af retsformanden fastsatte frist.

4. Efter at have givet parterne lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger afgør Retten ved kendelse, om anmodningen kan antages til realitetsbehandling, og om den skal tages til følge.

Artikel 166

Anmodning om genoptagelse af en udeblivelsesdom

1. Der kan i medfør af statuttens artikel 41 fremsættes anmodning om genoptagelse af en sag, hvori der er afsagt udeblivelsesdom.

2. Anmodningen om genoptagelse fremsættes af den udeblevne sagsøgte inden en måned efter dommens forkyndelse. Den fremsættes i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 76-78.

3. Efter forkyndelsen af anmodningen om genoptagelse giver retsformanden modparten en frist til at fremsætte sine skriftlige bemærkninger.

4. Om forhandlingernes videre forløb gælder bestemmelserne i tredje eller i givet fald fjerde afsnit.

5. Retten træffer afgørelse ved endelig dom.

6. Originaleksemplaret af denne dom vedlægges originaleksemplaret af udeblivelsesdommen. Der gøres en bemærkning om dommen i margenen på udeblivelsesdommen.

Artikel 167

Tredjemandsindsigelse

1. Bestemmelserne i artikel 76-78 finder anvendelse på tredjemandsindsigelser, som fremsættes i medfør af statuttens artikel 42. Indsigelsen skal desuden angive:

a) den anfægtede dom eller kendelse

b) på hvilke punkter den anfægtede dom eller kendelse strider mod den pågældende tredjemands rettigheder

c) grundene til, at den pågældende tredjemand ikke har kunnet deltage i sagen.

2. Indsigelsen skal fremsættes inden to måneder efter den i artikel 122 omhandlede offentliggørelse.

3. Fuldbyrdelsen af den anfægtede dom eller kendelse kan udsættes efter anmodning af den tredjemand, der har rejst indsigelse. Bestemmelserne i artikel 156-161 finder anvendelse.

4. Tredjemandsindsigelsen forkyndes for parterne, som kan fremsætte deres skriftlige bemærkninger inden for den af retsformanden fastsatte frist.

5. Efter at have givet parterne lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger træffer Retten afgørelse.

6. Den anfægtede dom eller kendelse ændres i det omfang, hvori tredjemandsindsigelsen tages til følge.

7. Originaleksemplaret af dommen om tredjemandsindsigelsen vedlægges originaleksemplaret af den anfægtede dom eller kendelse. Der gøres en bemærkning om den trufne afgørelse i margenen på originaleksemplaret af den anfægtede dom eller kendelse.

Artikel 168

Fortolkning af domme og kendelser

1. I medfør af statuttens artikel 43 tilkommer det Retten efter anmodning fra en part eller en EU-institution, der godtgør at have en interesse heri, at fortolke en dom eller kendelse, hvis der opstår vanskeligheder vedrørende betydningen og rækkevidden af denne.

2. En anmodning om fortolkning skal fremsættes inden to år fra datoen for dommens afsigelse eller kendelsens forkyndelse.

3. En anmodning om fortolkning fremsættes i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 76-78. Den skal desuden angive:

a) den dom eller kendelse, anmodningen angår

b) de dele af dommen eller kendelsen, som ønskes fortolket.

4. Anmodningen om fortolkning forkyndes for de øvrige parter, som kan fremsætte skriftlige bemærkninger inden for den af retsformanden fastsatte frist.

5. Retten træffer afgørelse efter at have givet parterne lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger.

6. Originaleksemplaret af den fortolkende afgørelse vedlægges originaleksemplaret af den fortolkede afgørelse. Der gøres bemærkning om den fortolkende afgørelse i margenen på originaleksemplaret af den fortolkede afgørelse.

Artikel 169

Ekstraordinær genoptagelse

1. Der kan i overensstemmelse med statuttens artikel 44 kun anmodes om ekstraordinær genoptagelse af en sag, i hvilken Retten har truffet afgørelse, hvis der fremkommer en faktisk omstændighed af afgørende betydning, der inden dommens afsigelse eller kendelsens forkyndelse var ukendt for Retten og for den part, der anmoder om genoptagelse af sagen.

2. En anmodning om ekstraordinær genoptagelse skal fremsættes inden tre måneder fra den dag, hvor den, der fremsætter anmodningen, har fået kendskab til den faktiske omstændighed, hvorpå den støttes, jf. dog tiårsfristen i statuttens artikel 44, stk. 3.

3. Bestemmelserne i artikel 76-78 finder anvendelse på anmodningen om ekstraordinær genoptagelse. Anmodningen skal endvidere angive:

a) den anfægtede dom eller kendelse

b) på hvilke punkter dommen eller kendelsen anfægtes

c) de faktiske omstændigheder, hvorpå anmodningen støttes

d) beviserne for tilstedeværelsen af de faktiske omstændigheder, som begrunder den ekstraordinære genoptagelse, og for, at de i stk. 2 fastsatte frister er overholdt.

4. Anmodningen om ekstraordinær genoptagelse forkyndes for de øvrige parter, som kan fremsætte skriftlige bemærkninger inden for den af retsformanden fastsatte frist.

5. Uden at tage stilling til sagens realitet afgør Retten, efter at have givet parterne lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger, ved kendelse, om anmodningen om ekstraordinær genoptagelse skal antages til realitetsbehandling.

6. Antager Retten anmodningen til realitetsbehandling, træffer den afgørelse om sagens realitet i overensstemmelse med bestemmelserne i dette reglement.

7. Originaleksemplaret af afgørelsen i genoptagelsessagen vedlægges originaleksemplaret af den oprindelige afgørelse. Der gøres en bemærkning om afgørelsen i genoptagelsessagen i margenen på originaleksemplaret af den oprindelige afgørelse.

Artikel 170

Tvist om, hvilke sagsomkostninger der kan kræves erstattet

1. Opstår der tvist om, hvilke sagsomkostninger der kan kræves erstattet, forelægger den berørte part spørgsmålet for Retten ved anmodning. Anmodningen fremsættes i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 76-78.

2. Anmodningen forkyndes for den part, som anmodningen vedrører, og parten kan fremsætte skriftlige bemærkninger inden for den af retsformanden fastsatte frist.

3. Efter at have givet den part, som anmodningen vedrører, lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger træffer Retten ved kendelse endelig afgørelse herom.

4. Parterne kan til brug ved fuldbyrdelsen forlange en udskrift af kendelsen.

FJERDE AFSNIT

SAGER OM INTELLEKTUEL EJENDOMSRET

Artikel 171

Anvendelsesområde

Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse på sager, der anlægges til prøvelse af afgørelser fra appelkamrene ved kontoret/myndigheden som omhandlet i artikel 1, og som drejer sig om anvendelsen af reglerne om intellektuel ejendomsret.

Kapitel 1

SAGENS PARTER

Artikel 172

Sagsøgte

Stævningen rettes mod kontoret/myndigheden, hvorunder det appelkammer, der har vedtaget den anfægtede afgørelse, henhører, som sagsøgt.

Artikel 173

Stillingen i sagen for Retten for de øvrige parter i sagen for appelkammeret

1. En anden part i sagen for appelkammeret end sagsøgeren kan deltage i sagen for Retten som intervenient ved at svare på stævningen i de foreskrevne former og inden for den fastsatte frist.

2. Ved indgivelse af et processkrift inden udløbet af den for indgivelse af svarskrift fastsatte frist bliver en anden part i sagen for appelkammeret end sagsøgeren part i sagen for Retten som intervenient. Den pågældende mister sin status som intervenient for Retten, hvis vedkommende ikke svarer på stævningen i de foreskrevne former og inden for den fastsatte frist. I dette tilfælde bærer intervenienten sine egne omkostninger, der er forbundet med de procesdokumenter, den pågældende har indgivet.

3. Intervenienten i henhold til stk. 1 og 2 har samme rettigheder under sagen som hovedparterne. Den pågældende kan støtte en af hovedparternes påstande eller nedlægge påstande og fremføre anbringender, der er selvstændige i forhold til hovedparternes.

4. En anden part i sagen for appelkammeret end sagsøgeren, som i henhold til stk. 1 og 2 bliver part i sagen for Retten, skal være repræsenteret i overensstemmelse med bestemmelserne i statuttens artikel 19.

5. Artikel 77 og artikel 78, stk. 3-5, finder anvendelse på det i stk. 2 omhandlede processkrift.

6. Uanset artikel 123 kan der ikke afsiges udeblivelsesdom, såfremt en intervenient som omhandlet i stk. 1 og 2 har svaret på stævningen i de foreskrevne former og inden for den fastsatte frist.

Artikel 174

Udskiftning af en part

Når en af tvisten berørt intellektuel ejendomsret er blevet overført af en part i sagen for appelkammeret ved kontoret/myndigheden til tredjemand, kan erhververen fremsætte anmodning om at træde i den oprindelige parts sted i forbindelse med sagen for Retten.

Artikel 175

Anmodning om udskiftning

1. Anmodning om udskiftning fremsættes ved særskilt dokument. Anmodningen kan indleveres på et hvilket som helst tidspunkt i sagen.

2. Denne anmodning skal indeholde:

a) angivelse af sagen

b) angivelse af sagens parter og af den part, som den, der fremsætter anmodningen, ønsker at træde i stedet for

c) navn og adresse på den, der fremsætter anmodningen

d) angivelse af stilling og adresse på repræsentanten for den, der fremsætter anmodningen

e) redegørelse for de omstændigheder, der berettiger udskiftningen, ledsaget af dokumentation herfor.

3. Den, der anmoder om udskiftning, skal være repræsenteret i overensstemmelse med bestemmelserne i statuttens artikel 19.

4. Artikel 77, artikel 78, stk. 3-5, og artikel 139 finder anvendelse på anmodningen om udskiftning.

Artikel 176

Afgørelse vedrørende en anmodning om udskiftning

1. Anmodningen om udskiftning forkyndes for parterne.

2. Retsformanden giver parterne lejlighed til at fremsætte deres skriftlige eller mundtlige bemærkninger til anmodningen om udskiftning.

3. Der træffes afgørelse om anmodningen om udskiftning ved begrundet kendelse afsagt af retsformanden eller i den afgørelse, hvorved sagens behandling afsluttes.

4. Hvis anmodningen om udskiftning forkastes, træffes der afgørelse om omkostningerne vedrørende nævnte anmodning, herunder omkostningerne afholdt af den, som fremsætter anmodningen om udskiftning, på grundlag af bestemmelserne i artikel 134 og 135.

5. Hvis anmodningen om udskiftning tages til følge, skal erhververen acceptere tvisten i den tilstand, hvori den befinder sig ved udskiftningen. Den pågældende er bundet af de processkrifter, der er indgivet af den part, i hvis sted vedkommende indtræder.

Kapitel 2

STÆVNING OG SVARSKRIFT

Artikel 177

Stævning

1. Stævningen skal indeholde:

a) sagsøgerens navn og adresse

b) angivelse af sagsøgerens repræsentants stilling og adresse

c) angivelse af kontoret/myndigheden, mod hvilket/hvilken sagen er anlagt

d) søgsmålets genstand, de anbringender og argumenter, der gøres gældende, samt en kortfattet fremstilling af anbringenderne

e) sagsøgerens påstande.

2. Såfremt sagsøgeren ikke var den eneste part i sagen for appelkammeret ved kontoret/myndigheden, skal stævningen ligeledes indeholde navnene på samtlige parter i denne sag og de adresser, som disse havde angivet med henblik på tilstillelse af meddelelser.

3. Den anfægtede afgørelse fra appelkammeret skal vedlægges stævningen. Datoen for meddelelse af afgørelsen til sagsøgeren skal anføres.

4. Er sagsøgeren en privat juridisk person, skal stævningen være ledsaget af et nyere bevis for, at den pågældende består som juridisk person (udskrift af handelsregistret, udskrift af selskabs- eller foreningsregistret eller ethvert andet officielt dokument).

5. Med stævningen skal indleveres de i artikel 51, stk. 2 og 3, omhandlede dokumenter.

6. Artikel 77 finder anvendelse.

7. Opfylder stævningen ikke kravene i stk. 2-5, giver justitssekretæren sagsøgeren en rimelig frist til at berigtige stævningen. Sker dette ikke inden for den fastsatte frist, træffer Retten afgørelse om, hvorvidt undladelsen af at overholde denne formforskrift skal medføre, at sagen afvises.

Artikel 178

Forkyndelse af stævningen

1. Justitssekretæren underretter sagsøgte og alle parter i sagen for appelkammeret efter fremgangsmåden i artikel 80, stk. 1, om indgivelse af stævningen. Justitssekretæren forkynder stævningen, efter at der er valgt processprog i overensstemmelse med artikel 45, stk. 4, og i givet fald forkyndes oversættelsen af stævningen til processproget.

2. Stævningen forkyndes for sagsøgte ved et rekommanderet brev med modtagelsesbevis af en bekræftet genpart af stævningen eller ved aflevering af denne genpart med kvittering for modtagelsen. Har sagsøgte forinden indvilliget i, at stævninger fremsendes efter den i artikel 57, stk. 4, fastsatte fremgangsmåde eller pr. telefax, kan forkyndelsen af stævningen ske efter denne fremgangsmåde.

3. Forkyndelse af stævningen for en anden part i sagen for appelkammeret sker efter den fremgangsmåde, som parten indvilligede i, da det i artikel 173, stk. 2, omhandlede processkrift blev indgivet, eller i mangel af et sådant skrift ved rekommanderet brev med modtagelsesbevis til den adresse, den pågældende part havde angivet med henblik på tilstillelse af meddelelser i sagen for appelkammeret.

4. I de i artikel 177, stk. 7, nævnte tilfælde sker forkyndelsen, efter at manglen er afhjulpet, eller efter at Retten har fastslået, at sagen ikke skal afvises på grund af tilsidesættelse af de i artiklen fastsatte formforskrifter.

5. Efter at stævningen er blevet forkyndt for sagsøgte, tilstiller denne Retten akterne i sagen for appelkammeret.

Artikel 179

Parter, der kan indgive svarskrift

Sagsøgte og andre parter i sagen for appelkammeret end sagsøgeren indgiver svarskrifter inden for en frist på to måneder regnet fra stævningens forkyndelse. Retsformanden kan på den berørte parts begrundede anmodning undtagelsesvis forlænge fristen.

Artikel 180

Svarskrift

1. Svarskriftet skal indeholde:

a) navnet på den, der indgiver svarskriftet, og dennes adresse

b) angivelse af partens repræsentants stilling og adresse

c) de anbringender og argumenter, der gøres gældende

d) de påstande, der er nedlagt af den part, som har indgivet svarskriftet.

2. Artikel 177, stk. 4-7, finder anvendelse på svarskriftet.

Artikel 181

Afslutning af retsforhandlingernes skriftlige del

Uanset bestemmelserne i kapitel 3 afsluttes retsforhandlingernes skriftlige del, efter at sagsøgte, og i givet fald intervenienten som omhandlet i artikel 173, har indgivet svarskrift.

Kapitel 3

KONTRASØGSMÅL

Artikel 182

Kontrasøgsmål

1. Andre parter i sagen for appelkammeret end sagsøgeren kan indgive kontrasøgsmål inden for samme frist som den, der er fastsat for indgivelse af svarskrift.

2. Kontrasøgsmål skal iværksættes ved særskilt dokument, som skal være forskelligt fra svarskriftet.

Artikel 183

Kontrasøgsmålsskriftets indhold

Kontrasøgsmålsskriftet skal indeholde:

a) navnet på den part, der indgiver kontrasøgsmålet, og dennes adresse

b) angivelse af partens repræsentants stilling og adresse

c) de anbringender og argumenter, der gøres gældende

d) de påstande, der nedlægges.

Artikel 184

Påstande, anbringender og argumenter i kontrasøgsmålsskriftet

1. Påstandene i kontrasøgsmålsskriftet skal gå ud på, at appelkammerets afgørelse annulleres eller omgøres på et punkt, der ikke er nævnt i stævningen.

2. De anbringender og argumenter, der gøres gældende, skal angive præcist, hvilke præmisser i den anfægtede afgørelse der anfægtes.

Artikel 185

Svarskrift vedrørende kontrasøgsmål

Når der indgives et kontrasøgsmålsskrift, kan de øvrige parter inden for en frist på to måneder fra dets forkyndelse indgive et processkrift, som alene har til formål at svare på de påstande, anbringender og argumenter, der er gjort gældende i kontrasøgsmålsskriftet. Denne frist kan undtagelsesvis forlænges af retsformanden efter begrundet anmodning fra den berørte part.

Artikel 186

Afslutning af retsforhandlingernes skriftlige del

Når der er blevet indgivet kontrasøgsmålsskrift, afsluttes retsforhandlingernes skriftlige del, efter at det sidste svarskrift til kontrasøgsmålsskriftet er blevet indgivet.

Artikel 187

Forholdet mellem hovedsøgsmålet og kontrasøgsmålet

Kontrasøgsmålet anses for ikke længere at have nogen genstand:

a) såfremt sagsøgeren hæver hovedsøgsmålet

b) såfremt hovedsøgsmålet afvises.

Kapitel 4

ØVRIGE PROCESSUELLE SPØRGSMÅL

Artikel 188

Sagsgenstanden for Retten

Der må ikke i de processkrifter, som parterne har indgivet under sagen for Retten, foretages nogen ændring af sagsgenstanden, som den har foreligget for appelkammeret.

Artikel 189

Skriftlige indlægs længde

1. Retten fastsætter i overensstemmelse med artikel 224 den maksimale længde af de skriftlige indlæg, som indgives inden for rammerne af dette afsnit.

2. Overskridelse af den maksimale længde af de skriftlige indlæg kan kun tillades af retsformanden i de sager, der retligt eller faktisk er særligt komplekse.

Artikel 190

Afgørelse om sagsomkostninger

1. Såfremt der gives sagsøgeren medhold under en sag anlagt til prøvelse af en afgørelse fra et appelkammer, kan Retten bestemme, at sagsøgte kun bærer sine egne omkostninger.

2. Nødvendige udgifter, som er afholdt af parterne i forbindelse med sagen for appelkammeret, betragtes som omkostninger, der kan kræves erstattet.

Artikel 191

Andre bestemmelser, der finder anvendelse

Uanset de særlige bestemmelser i dette afsnit finder tredje afsnits bestemmelser anvendelse på de sager, der er omhandlet i dette afsnit.

FEMTE AFSNIT

APPEL AF AFGØRELSER TRUFFET AF PERSONALERETTEN

Artikel 192

Anvendelsesområde

Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse på de i artikel 9 og 10 i bilag I til statutten omhandlede appeller af afgørelser truffet af Personaleretten.

Kapitel 1

APPELSKRIFTET

Artikel 193

Indlevering af appelskrift

1. Appel iværksættes ved indlevering af et appelskrift til Rettens eller Personalerettens Justitskontor.

2. Personalerettens Justitskontor fremsender straks sagens akter og i givet fald appelskriftet til Rettens Justitskontor.

Artikel 194

Appelskriftets indhold

1. Appelskriftet skal indeholde:

a) appellantens navn og adresse

b) angivelse af appellantens repræsentants stilling og adresse

c) angivelse af den afgørelse fra Personaleretten, der appelleres

d) angivelse af de øvrige parter i den pågældende sag for Personaleretten

e) de retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende, og en kortfattet fremstilling af anbringenderne

f) appellantens påstande.

2. Appelskriftet skal indeholde angivelse af, på hvilken dato den appellerede afgørelse er forkyndt for appellanten.

3. Er appellanten en privat juridisk person, skal appelskriftet være ledsaget af et nyere bevis for, at den pågældende består som juridisk person (udskrift af handelsregistret, udskrift af selskabs- eller foreningsregistret eller ethvert andet officielt dokument).

4. Med appelskriftet skal indleveres de i artikel 51, stk. 2 og 3, omhandlede dokumenter.

5. Artikel 77 finder anvendelse.

6. Såfremt appelskriftet ikke opfylder kravene i stk. 2-4, giver justitssekretæren appellanten en rimelig frist til at berigtige appelskriftet. Sker dette ikke inden for den fastsatte frist, beslutter Retten, om undladelsen af at overholde disse formforskrifter skal medføre, at appelskriftet afvises.

Artikel 195

Påstande, anbringender og argumenter i appelskriftet

1. Påstandene i appelskriftet skal gå ud på, at Personalerettens afgørelse, således som den fremgår af denne afgørelses konklusion, ophæves helt eller delvist.

2. De retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende, skal angive præcist, hvilke præmisser i Personalerettens afgørelse der anfægtes.

Artikel 196

Påstande for det tilfælde, at appellen tages til følge

1. Påstandene i appelskriftet skal gå ud på, at der, såfremt appellen tages til følge, helt eller delvist gives medhold i de i første instans nedlagte påstande, idet nye påstande ikke kan nedlægges. Der må ikke i appelskriftet foretages nogen ændring af sagens genstand, som den forelå for Personaleretten.

2. Såfremt appellanten nedlægger påstand om hjemvisning af sagen til Personaleretten i tilfælde af, at den appellerede afgørelse ophæves, skal denne redegøre for grundene til, at sagen ikke kan afgøres af Retten på det foreliggende grundlag.

Kapitel 2

SVARSKRIFT, REPLIK OG DUPLIK

Artikel 197

Appelskriftets forkyndelse

1. Appelskriftet forkyndes for de øvrige parter i den pågældende sag for Personaleretten. Artikel 80, stk. 1, finder anvendelse.

2. I det i artikel 194, stk. 6, nævnte tilfælde sker forkyndelsen, så snart forholdet er berigtiget, eller Retten har fastslået, at appelskriftet ikke skal afvises på grund af tilsidesættelse af de i den nævnte artikel fastsatte formforskrifter.

Artikel 198

Parter, der kan indgive svarskrift

Enhver part i den pågældende sag for Personaleretten, som har en interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes, kan indgive svarskrift inden for en frist på to måneder fra appelskriftets forkyndelse. Fristen kan ikke forlænges.

Artikel 199

Svarskriftets indhold

1. Svarskriftet skal indeholde:

a) navnet på den, der indgiver svarskriftet, og dennes adresse

b) angivelse af partsrepræsentantens stilling og adresse

c) angivelse af, på hvilken dato appelskriftet er forkyndt for den pågældende

d) de retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende

e) de påstande, der nedlægges.

2. Artikel 194, stk. 3-6, finder anvendelse på svarskriftet.

Artikel 200

Påstande i svarskriftet

Påstandene i svarskriftet skal gå ud på, at appellen helt eller delvist tages til følge, afvises eller forkastes.

Artikel 201

Replik og duplik

1. Appelskrift og svarskrift kan kun suppleres med replik og duplik, såfremt retsformanden efter begrundet anmodning fra appellanten, fremsat senest syv dage efter forkyndelsen af svarskriftet, finder det nødvendigt, navnlig med henblik på at give appellanten mulighed for at tage stilling til formalitetsindsigelser eller nye anbringender eller beviser, som er påberåbt i svarskriftet.

2. Retsformanden fastsætter fristen for indgivelse af replik og, i forbindelse med forkyndelsen af replikken, fristen for indgivelse af duplik. Retsformanden kan begrænse emnet for disse indlæg og deres sideantal.

Kapitel 3

KONTRAAPPEL

Artikel 202

Kontraappel

1. De parter, der er omfattet af artikel 198, kan iværksætte kontraappel inden for samme frist som den, der er fastsat for indgivelse af svarskrift.

2. Kontraappel skal iværksættes ved særskilt dokument, som skal være forskelligt fra svarskriftet.

Artikel 203

Kontraappelskriftets indhold

Kontraappelskriftet skal indeholde:

a) kontraappellantens navn og adresse

b) angivelse af partsrepræsentantens stilling og adresse

c) angivelse af, på hvilken dato appelskriftet er forkyndt for den pågældende

d) de retlige anbringer og argumenter, der gøres gældende

e) de påstande, der nedlægges.

Artikel 204

Påstande, anbringender og argumenter i kontraappelskriftet

1. Påstandene i kontraappelskriftet skal gå ud på, at Personalerettens afgørelse ophæves helt eller delvist.

2. Påstandene kan ligeledes gå ud på, at en udtrykkelig eller stiltiende afgørelse vedrørende sagens antagelse til realitetsbehandling ved Personaleretten ophæves.

3. De retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende, skal angive præcist, hvilke præmisser i Personalerettens afgørelse der anfægtes. De skal være forskellige fra de anbringender og argumenter, der gøres gældende i svarskriftet.

Kapitel 4

SVARSKRIFT, REPLIK OG DUPLIK VEDRØRENDE KONTRAAPPEL

Artikel 205

Svarskrift vedrørende kontraappel

Når der iværksættes kontraappel, kan appellanten eller enhver anden part i den pågældende sag for Personaleretten, som har en interesse i, at kontraappellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes, indgive et svarskrift, som er begrænset til at omhandle de anbringender, som er gjort gældende i kontraappelskriftet, inden for en frist på to måneder fra kontraappelskriftets forkyndelse. Fristen kan ikke forlænges.

Artikel 206

Replik og duplik vedrørende kontraappel

1. Kontraappelskrift og svarskrift vedrørende kontraappellen kan kun suppleres med replik og duplik, såfremt retsformanden efter behørigt begrundet anmodning fra kontraappellanten, fremsat senest syv dage efter forkyndelsen af svarskriftet vedrørende kontraappellen, finder det nødvendigt, navnlig med henblik på at give kontraappellanten mulighed for at tage stilling til formalitetsindsigelser eller nye anbringender eller beviser, som er påberåbt i svarskriftet vedrørende kontraappellen.

2. Retsformanden fastsætter fristen for indgivelse af replik og, i forbindelse med forkyndelsen af replikken, fristen for indgivelse af duplik. Retsformanden kan begrænse emnet for disse indlæg og deres sideantal.

Kapitel 5

RETSFORHANDLINGERNES MUNDTLIGE DEL

Artikel 207

Retsforhandlingernes mundtlige del

1. Parterne i en appelsag kan fremsætte en anmodning om at blive hørt inden for rammerne af mundtlige retsforhandlinger. En sådan anmodning skal være begrundet og fremsættes inden for en frist af tre uger, efter at det er forkyndt for parterne, at retsforhandlingernes skriftlige del er afsluttet. Denne frist kan forlænges af retsformanden.

2. På forslag fra den refererende dommer kan Retten, hvis den finder, at appelsagen er tilstrækkeligt oplyst ved sagsakterne, beslutte at træffe afgørelse i appelsagen, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del. Retten kan imidlertid beslutte efterfølgende at indlede retsforhandlingernes mundtlige del.

Kapitel 6

APPEL ELLER KONTRAAPPEL, DER AFGØRES VED KENDELSE

Artikel 208

Appel eller kontraappel, der åbenbart skal afvises eller er åbenbart ugrundet

Er det åbenbart, at en appel eller kontraappel helt eller delvist skal afvises eller er helt eller delvist åbenbart ugrundet, kan Retten når som helst, på forslag fra den refererende dommer, ved begrundet kendelse beslutte helt eller delvist at afvise eller forkaste appellen eller kontraappellen.

Artikel 209

Appel, der åbenbart skal tages til følge

Såfremt Domstolen eller Retten allerede har afgjort et eller flere retsspørgsmål, som er identiske med dem, der rejses med appellens eller kontraappellens anbringender, og Retten finder, at det er åbenbart, at appellen eller kontraappellen skal tages til følge, kan den på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt parterne beslutte at afsige en begrundet kendelse, hvorved den, under henvisning til den relevante retspraksis, tager appellen eller kontraappellen til følge.

Kapitel 7

FØLGERNE FOR EN KONTRAAPPEL AF, AT APPELLEN SLETTES AF REGISTRET

Artikel 210

Følgerne for en kontraappel af, at appellen hæves eller afvises

Kontraappellen anses for ikke længere at have nogen genstand:

a) såfremt appellanten hæver appellen

b) såfremt appellanten afvises på grund af manglende overholdelse af appelfristen

c) såfremt appellen afvises alene med den begrundelse, at den ikke er rettet mod en afgørelse, hvorved sagens behandling ved Personaleretten er afsluttet, eller mod en afgørelse, der afgør en del af sagens realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Personalerettens kompetence eller vedrørende afvisning af sagen af andre grunde, jf. artikel 9, stk. 1, i bilag I til statutten.

Kapitel 8

SAGSOMKOSTNINGER OG UDGIFTER TIL PROCEDURERNE I APPELSAGER

Artikel 211

Afgørelse om sagsomkostninger i appelsager

1. Med forbehold af nedenstående bestemmelser finder artikel 133-141 med de nødvendige tilpasninger anvendelse på retsforhandlingerne for Retten i sager, der angår appel af en afgørelse fra Personaleretten.

2. Såfremt appellen ikke tages til følge, eller såfremt appellen tages til følge, og Retten selv afgør sagen, træffer den afgørelse om sagsomkostningerne.

3. I appelsager iværksat af institutionerne afholder disse selv deres udgifter, uanset bestemmelserne i artikel 135, stk. 2.

4. Retten kan som en undtagelse fra artikel 134, stk. 1 og 2, i appelsager, der iværksættes af tjenestemænd eller øvrige ansatte ved en institution, fordele sagsomkostningerne mellem parterne, såfremt det findes rimeligt.

5. En intervenient i første instans, som ikke selv har iværksat appel, kan kun pålægges at betale sagsomkostninger i appelsagen, hvis den pågældende har deltaget i den skriftlige eller den mundtlige del af retsforhandlingerne for Retten. Deltager en intervenient i første instans i appelsagen, kan Retten bestemme, at den pågældende skal bære sine egne omkostninger.

Kapitel 9

ANDRE BESTEMMELSER, DER FINDER ANVENDELSE PÅ APPELSAGER

Artikel 212

Skriftlige indlægs længde

1. Retten fastsætter i overensstemmelse med artikel 224 den maksimale længde af de skriftlige indlæg, som indgives inden for rammerne af dette afsnit.

2. Overskridelse af den maksimale længde af de skriftlige indlæg kan kun tillades af retsformanden i de sager, der er særligt komplekse.

Artikel 213

Andre bestemmelser, der finder anvendelse på appelsager

1. Artikel 51-58, 60-74, 79, 84, 87, 89, 90, 107-122, 124, 125, 129, 131, 142-162, 164, 165 og 167-170 finder anvendelse på retsforhandlingerne for Retten i sager, der angår appel af en afgørelse fra Personaleretten.

2. Uanset artikel 143, stk. 1, skal en anmodning om intervention fremsættes senest inden udløbet af den frist på én måned, som løber fra offentliggørelsen af den i artikel 79 nævnte meddelelse.

3. Domstolen og Personaleretten skal underrettes om de afgørelser, der træffes i medfør af artikel 256, stk. 2, TEUF.

Kapitel 10

APPEL TIL PRØVELSE AF AFGØRELSER, HVORVED DER IKKE ER GIVET MEDHOLD I EN ANMODNING OM INTERVENTION, OG AF AFGØRELSER OM FORELØBIGE FORHOLDSREGLER

Artikel 214

Appel til prøvelse af afgørelser, hvorved der ikke er givet medhold i en anmodning om intervention, og af afgørelser om foreløbige forholdsregler

Uanset bestemmelserne i dette afsnit træffer Rettens præsident afgørelse i de i artikel 10, stk. 1 og 2, i bilag I til statutten omhandlede appeller i henhold til proceduren i artikel 157, stk. 1 og 3, og artikel 158, stk. 1.

SJETTE AFSNIT

PROCEDURERNE EFTER HJEMVISNING

Kapitel 1

AFGØRELSER AFSAGT AF RETTEN EFTER OPHÆVELSE OG HJEMVISNING

Artikel 215

Domstolens ophævelse og hjemvisning

Ophæver Domstolen en dom eller en kendelse afsagt af Retten, og beslutter den at hjemvise sagen til påkendelse ved Retten, anses sagen for indbragt for Retten ved hjemvisningsafgørelsen.

Artikel 216

Fordeling af sagen

1. Ophæver Domstolen en dom eller en kendelse, der er afsagt af en afdeling, kan Rettens præsident fordele sagen til en anden afdeling med samme antal dommere.

2. Ophæver Domstolen en dom eller en kendelse, der er afsagt af Rettens store afdeling, fordeles sagen til dette dommerkollegium.

3. Ophæver Domstolen en dom eller en kendelse, der er afsagt af en dommer, som har truffet afgørelse som eneste dommer, kan Rettens præsident fordele sagen til en enkelt dommer med forbehold af den enkelte dommers henvisning af sagen til den afdeling, som denne dommer tilhører.

Artikel 217

Retsforhandlingernes forløb

1. Såfremt den afgørelse, der efterfølgende er blevet ophævet af Domstolen, er afsagt efter, at Retten har afsluttet den skriftlige forhandling om sagens realitet, kan parterne i sagen for Retten inden for en frist på to måneder fra forkyndelsen af Domstolens afgørelse indgive skriftlige bemærkninger om de konklusioner, der bør drages af denne dom med henblik på sagens afgørelse. Denne frist kan ikke forlænges.

2. Såfremt den afgørelse, der efterfølgende er blevet ophævet af Domstolen, er afsagt inden, at Retten har afsluttet den skriftlige forhandling om sagens realitet, genoptages den skriftlige forhandling på det trin, hvor den senest befandt sig.

3. Såfremt omstændighederne tilsiger det, kan retsformanden give tilladelse til, at der indgives yderligere skriftlige indlæg.

Artikel 218

Fremgangsmåde ved sagens behandling

Med forbehold af artikel 217 gælder bestemmelserne i tredje eller i givet fald fjerde afsnit med hensyn til sagens behandling.

Artikel 219

Sagsomkostninger

Retten træffer afgørelse om sagsomkostningerne, dels for så vidt angår sagens behandling ved Retten, dels for så vidt angår appelsagens behandling ved Domstolen.

Kapitel 2

AFGØRELSER TRUFFET AF RETTEN EFTER FORNYET PRØVELSE VED DOMSTOLEN OG HJEMVISNING

Artikel 220

Domstolens fornyede prøvelse og hjemvisning

Foretager Domstolen fornyet prøvelse af en dom eller kendelse afsagt af Retten, og beslutter den at hjemvise sagen til påkendelse ved Retten, anses sagen for indbragt for Retten ved hjemvisningsdommen.

Artikel 221

Fordeling af sagen

1. Hjemviser Domstolen en sag, der oprindeligt blev påkendt af en afdeling, kan Rettens præsident fordele sagen til en anden afdeling med det samme antal dommere.

2. Hjemviser Domstolen en sag, der oprindeligt blev påkendt af Rettens store afdeling, behandles sagen på ny af dette dommerkollegium.

Artikel 222

Retsforhandlingernes forløb

1. Inden for en frist på en måned fra forkyndelsen af Domstolens dom kan parterne i sagen indgive skriftlige bemærkninger om de konklusioner, der bør drages af denne dom med henblik på sagens afgørelse. Denne frist kan ikke forlænges.

2. Retten kan som led i foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse opfordre parterne i sagen for Retten til at indgive indlæg og beslutte at høre dem under en mundtlig forhandling.

Artikel 223

Sagsomkostninger

Retten træffer afgørelse om sagsomkostningerne for så vidt angår sagens behandling efter den fornyede prøvelse.

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 224

Gennemførelsesbestemmelser

Retten kan ved særskilt retsakt vedtage praktiske gennemførelsesbestemmelser til dette reglement.

Artikel 225

Tvangsfuldbyrdelse

Tvangsfuldbyrdelse af den bøde, der er pålagt, eller de foranstaltninger, der er truffet bestemmelse om i henhold til dette reglement, sker efter bestemmelserne i artikel 280 TEUF og 299 TEUF samt artikel 164 TEA.

Artikel 226

Ophævelse

Dette reglement træder i stedet for Rettens procesreglement af 2. maj 1991, som senest ændret den 19. juni 2013.

Artikel 227

Dette reglements offentliggørelse og ikrafttræden

1. Dette reglement, som har retsgyldighed på de sprog, der er nævnt i artikel 44, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

2. Dette reglement træder i kraft den første dag i den tredje måned efter offentliggørelsen.

3. Artikel 105 finder først anvendelse fra ikrafttrædelsen af den afgørelse, som er omhandlet i artikel 105, stk. 11.

4. Artikel 45, stk. 4, artikel 139, litra c), og artikel 181 finder kun anvendelse på sager, der indbringes for Retten, efter at det foreliggende reglement er trådt i kraft.

5. Artikel 106 og 207 finder kun anvendelse på sager, hvor retsforhandlingernes skriftlige del endnu ikke er afsluttet på datoen for dette reglements ikrafttræden.

6. Artikel 115, stk. 1, artikel 116, stk. 6, artikel 131 og artikel 135, stk. 2, i Rettens procesreglement af 2. maj 1991, som senest ændret den 19. juni 2013, finder fortsat anvendelse på sager, der er indbragt for Retten før dette reglements ikrafttræden.

7. Artikel 135a og 146 i Rettens procesreglement af 2. maj 1991, som senest ændret den 19. juni 2013, finder fortsat anvendelse på sager, der verserer for Retten, og hvor retsforhandlingernes skriftlige del er afsluttet før dette reglements ikrafttræden.

Udfærdiget i Luxembourg, den 4. marts 2015.

Justitssekretær	*Præsident*
E. COULON	M. JAEGER

ISSN 1977-0634 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2520 (papirudgave)

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA